

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 24 maart 2011

MEDITATIE

Het tarwegraan

De Heere gebruikt hier een beeld, dat voor ons allen verstaanbaar is. De velden zijn bedekt met golvend graan en de landman ziet uit, opdat hij zijn schoven bergen zal in zijn schuur.

Als straks het droge graan gedorst is en zijn gele korrels op de zolder geborgen worden en een lust zijn voor het oog, dan wacht het niet alleen om gemalen te worden, opdat het ons tot spijszaken dienen zal, maar ook om weer te worden uitgezaaid. Want zo lang het daar verborgen blijft op die zolder, kan het geen vrucht dragen. Dan moet het genomen en over de akker uitgestrooid worden en in de aarde vallen. Het moet daar in die akker wegsterven, opdat uit deze wegstervende korrel, die ge nimmer wedervindt, zich ontwikkelen zal de halm en straks de aar, zodat de landman zijn vrucht oogsten zal. Ziet, dat verstaanbare beeld nu past de Heere op Zichzelf toe. Eerst op Zichzelf, en dan trekt Hij de lering er uit voor Zijn volk. Hij stelt Zijn ziel tot een schuldoffer, en dan zal Hij zaad

Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Indien het tarwegraan in de aarde niet valt, en sterft, zo blijft hetzelve alleen, maar indien het sterft, zo brengt het veel vrucht voort.

Johannes 12 : 24

zien. Het zal zo anders gaan dan het in het hart van de discipelen nog ligt, die zich er tegen stellen, dat Hij Zichzelf in de dood overgeeft. Zij willen dat Hij opklimmen zal en heerlijker worden en toenemen.

En toch, het kan niet anders. Zal dat graan vrucht voortbrengen, dan moet het sterven in de aarde, dan moet Hij Zichzelf overgeven in de dood des kruises. Die dood is noodzakelijk tot voldoening aan het recht Gods, dat geschonden is door de zonde, noodzakelijk tot vertreding van satans kop, waartoe het Vrouwenzaad gekomen is, noodzakelijk dus tot de zaligheid van

Zijn uitverkoren volk. Hij moest niet alleen geboren worden en de menselijke natuur aannemen, terwijl Zijn macht en glorie rijkelijk blonken door het voorhangsel van die menselijke natuur heen, maar Hij moest Zichzelf vernederen tot in de dood des kruises toe om aan het recht Zijns Vaders de losprijs op te brengen en aan dat recht voldoening te geven, opdat Sion door recht verlost wordt. Hij moest sterven om vrucht te dragen in de toebrenging van Zijn volk. Hij is het Lam, Dat in de stilte der nooit begonnen eeuwigheid Zichzelf gegeven heeft om de wil des Vaders te volbrengen.

Maar wat in dat eeuwig verbond besloten was, moest volbracht worden in de tijd. Zo spreekt de Heere Jezus meermalen tot Zijn discipelen van Zijn lijden en sterven, en als Hij met hen spreekt van dat lijden, dat Hem wacht, van dat komen aan het eind van Zijn lijden op aarde en van Zijn ganse vernedering, dan doet Hij dat met innerlijke ontroeringen. Mijn toehoorders, laat ons het eens opmerken, dat de Heere Jezus bij het drinken van de beker, die Hem op de hand gezet is, Zich bewust is wat het Hem kost om Zijn volk, Hem van de Vader gegeven, vrij te maken uit de staat des verderfs. Hij Zelf zegt in het 27e vers: "Nu is Mijn ziel ontroerd; en wat zal Ik zeggen? Vader, verlos Mij uit deze ure! Maar hiertoe ben Ik in deze ure gekomen." Als Hij spreekt van het tarwegraan, dat sterft in de aarde om vrucht te dragen, en dat op Zichzelf toepast, dan is dat in het volle bewustzijn van hetgeen Hem wacht, en Zijn ziel wordt met ontroering vervuld. Hij heeft dat alles dan ook alleen kunnen dragen in de ondersteuning, die Zijn Vader Hem geeft, want er kwam een stem uit de hemel, zeggende: "Ik heb Hem verheerlijkt en Ik zal Hem wederom verheerlijken." Christus heeft deze dingen gesproken in het bewustzijn van hetgeen Hem wachtte en in de liefde, die Hij draagt tot de deugden Gods en waarmee Hij Zijn volk heeft liefgehad.

Dat stervend graan nu zal vrucht voortbrengen. Vrucht in de bijeenver-

Inhoud

89e jaargang

Nr. 25

- 1 Het tarwegraan
- 2 Ziekten in de Bijbel (1):
Geneesmiddelen uit een heilzame apotheek
- 3 Wat is uw naam?:
De namen van Gods kinderen (10)
- 4 Gevangenezorg (1)
- 5 Even maar...
- 6 Preken, kunst of gunst? (4)
- 7 Kerk, jeugd en gezin
- 9 Bladzijden uit een synodaal journaal (18)
- 10 Boekennieuws
- 11 Kerknieuws
- 12 Berichten
- 14 Kerkdiensten

gadering van de Zijnen. Want Hij zal hen trekken tot van de einden der aarde toe. Zijn oog gaat over de Zijnen, waar zij zich ook mogen bevinden. O, laat ons de onzen toch opdragen aan Hem. Laat ons hen Hem bevelen, opdat Hij Zijn werk er aan doen moge tot Zijn heerlijkheid, naar het welbehagen des Vaders, op grond daarvan,

dat Hij Zichzelf voor de Zijnen in de dood gegeven heeft. Want dat sterven van Christus is het enige fundament, waarop een zondaar met God verzoend kan worden. Wat daarbuiten is, kan ons niet voor God dekken; dan is het kleed te kort en het dek te smal.

wijlen ds. G.H. Kersten

ZIEKTEN IN DE BIJBEL

1

Geneesmiddelen uit een heilzame apotheek

'Want Ik ben de HEERE, uw Heelmeester'

Exodus 15:26

Door de straten van Jeruzalem liepen drie rabbijnen. Ze ontmoetten een zieke, die hen vroeg: 'Leraren, zeg toch, waardoor kan ik genezen?' Zij wezen hem wat hij moest doen tot hij genezen zou zijn. Maar de zieke sprak: 'Wie heeft mij met deze ziekte getroffen?' 'God, geloofd zij Hij', was het antwoord. Toen zei de zieke: 'Dan bemoeit gij u toch met iets dat buiten uw bevoegdheid ligt. God heeft mij ziek gemaakt, en u wilt mij genezen! Overtreedt u niet Zijn wil?'

Daarop vroegen de rabbijnen: 'Wat is uw beroep?' 'Landbouwer', was het antwoord. 'Kijk, mijn sikkel heb ik in mijn hand'. 'Wie heeft de bodem gemaakt, wie de wijngaard geschapen?' 'God'. 'Dan houdt u zich ook bezig met iets dat niet tot uw taak behoort. Hij heeft de bodem geschapen, en u plukt er de vruchten van'. 'Maar ziet u dan niet de sikkel hier in mijn hand? Als ik niet ploeg, snijd, mest en wied, brengt de grond niets voort!' 'Dwaas, hebt u dan niet begrepen, wat er staat geschreven: De dagen des mensen zijn als het gras; gelijk een bloem des velds, alzo bloeit hij (Psalm 103:15)? Zoals het gewas niet opkomt, als men niet wiedt, mest en snijdt en ook nadat het opgekomen is, niet in leven blijft, als men het niet drenkt en bemest, zo is ook het lichaam. En zoals de landbouwer, zo is de arts' (uit de Midrasj Temoera).

Wat zegt de Bijbel?

Ziekte komt van God. Dat lezen we

onomwonden in de Bijbel. God doet smart aan, doorwondt en slaat (Job 5:18, Hosea 6:1). De vraag kan rijzen: is het dan wel Bijbels verantwoord om van een ziekte af te komen? Heel mooi is dat we het antwoord op deze vraag vinden in dezelfde teksten! We lezen daar immers dat God ook verbindt en dat Zijn handen helen. Hier geldt het bekende Schriftwoord: 'Want Ik ben de HEERE, uw Heelmeester'. Maar betekent dit ook dat het geoorloofd is medische hulp van mensen in te roepen? Het antwoord vinden we in

Uiteindelijk is een arts niet meer dan een werktuig in de handen van God om daardoor Gods grootheid te tonen. Zouden we daar niet meer oog voor moeten krijgen?

Exodus 21:19 waar de plichten worden opgesomd van iemand die een ander lichamelijk letsel heeft toegebracht. Voor de getroffene moet medische hulp gezocht worden.

In de Talmoed van de Joden is het nooit een discussiepunt geweest of een arts therapeutisch handelend mag optreden. En de Heere Jezus heeft het ook Zelf gezegd: Die gezond zijn, hebben de medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn.

In de Bijbel komen we genezingen tegen zonder middelen en genezingen door middelen. Genezingen zonder middelen noemen we onmiddellijke

genezingen of wondergenezingen. Vele voorbeelden vinden we hiervan in de Bijbel, vooral in het Nieuwe Testament. De Heere Jezus en de apostelen hebben talrijke wondergenezingen verricht. Deze wonderen waren ter ondersteuning van het Evangelie.

In onze tijd maken we gebruik van geneesmiddelen, van de wieg tot het graf. Hoe moeten we hiermee omgaan? Zijn er vanuit de Bijbel lessen te trekken voor vandaag? In drie artikelen wil ik daar met u over nadenken.

Prachtige geschiedenis

Eén geschiedenis in het Nieuwe Testament beschrijft bijzonder mooi dat een genezing kan plaatsvinden door een wonder en door gebruik van middelen. Paulus en Lukas zijn na een schipbreuk op de Middellandse Zee aangespoeld op het eiland Malta (Hand. 28). Daar vinden ze de vader van Publius, de bestuurder van het eiland, als gevolg van dysenterie doodziek op bed liggen. Nadat Paulus de Heere om genezing heeft gebeden, legt hij de handen op de patiënt en maakt hem gezond.

Het grote nieuws wordt natuurlijk snel bekend. Wat gebeurt er dan? De zieken van het eiland stromen toe... en worden genezen. In de grondtaal voor 'genezen' wordt hier een ander woord gebruikt dan bij de genezing van de vader van Publius, namelijk *etherapeuonto*. Dit doet sterk denken aan een medische behandeling. We hoeven immers niet veel fantasie te hebben om in dit Griekse woord ons Nederlandse woord *therapie* te lezen. Dus Lukas heeft als arts zeer waarschijnlijk een belangrijk aandeel in hun genezing gehad.

Het valt ook op dat als Lukas, de schrijver van het boek Handelingen, schrijft over de dankbaarheid van de bevolking, hij dat doet in de wij-vorm: 'Die ons ook eerden met veel eer' (Hand. 28:10). Dit geeft nogmaals sterk de indruk dat op het eiland Malta evangelist Lukas ook heeft gewerkt als dokter Lukas.

Dokter in het Oude Testament

In de eerste Bijbelse tijd komen we slechts een zijdelingse melding over geneesheren in Israël tegen, zoals in Exodus 21:19 waar we lezen: 'en hij zal hem volkomen laten helen'. Waarschijnlijk komt dat omdat er geen klasieke Joodse geneeskunde bestond, zoals we die wel kennen uit Egypte en Griekenland. Er zijn ook nooit oude Hebreeuwse geneeskundige geschriften gevonden.

De zieke Jood wendde zich meestal

Duif

tot een priester of een profeet, om via hen van de Heere hulp en genezing te verkrijgen. Zo kwam de Sunamitische vrouw bij de profeet Elisa en de koning Hiskia bij de profeet Jesaja. Wat later in het Oude Testament lezen we wel over heelmeesters (Jer. 8:22). Ook vernemen we van koning Asa die hulp zocht bij de medicijnmeesters (2 Kron. 16:12).

Hoe zij hun taak uitoefenden? We weten het niet goed. Waarschijnlijk waren het vooral wondartsen. Wel mogen we aannemen dat de geneeskundige zorg in Israël beïnvloed is door de twee grote rijken Babel en Egypte. De handelsroute liep precies door Israël.

In het apocriefe boek "Jezus Sirach" vinden we een gedeelte dat we mogen beschouwen als een oude Hebreeuwse lofzang op de geneeskunde. Ben Sirach wijst erop dat een geneesheer geëerd moet worden, 'met de eer die hem toekomt; want ook hem heeft de Heere geschapen' (38:1). Maar, zo gaat Sirach verder, al wordt de geneesheer zelfs door de koning geëerd, 'de genezing is van de Allerhoogste' (38:2). Deze woorden uit de tijd van de ballingschap zijn ook in onze moderne tijd, waarin het menselijke kunnen tot grote hoogte is geklommen, zo waar gebleven!

Dokter in het Nieuwe Testament

In het Nieuwe Testament lezen we driemaal de ziektegeschiedenis van de bloedvloeiende vrouw die hoge kosten maakte aan de medicijnmeesters, voor uiteindelijk mislukte behandelingen. Toen ze hoorde van Jezus ging ze naar de grote Medicijnmeester en mocht ze ervaren dat Hij ook haar ziekte op Zich heeft genomen en haar smarten heeft gedragen.

De enige arts die in de Bijbel met zijn naam wordt genoemd, is Lukas. In de brief aan de Kolossenzen lezen we namelijk: 'U groet Lukas, de medicijnmeester, de geliefde'. Toch bleef hij altijd met zijn eerdere medische beroep bescheiden op de achtergrond. Zelfs in het genoemde voorval op het eiland Malta. Uiteindelijk is een arts niet meer dan een werktuig in de handen van God om daardoor Gods grootheid te tonen. Zouden we daar niet meer oog voor moeten krijgen?

(wordt vervolgd)

Capelle aan den IJssel, H.J. Agteresch

'Mijn duive, zijnde in de kloven der steenrots, in het verborgene ener steile plaats, toon Mij uw gedaante, doe Mij uw stem horen; want uw stem is zoet en uw gedaante is lieflijk.'

Hooglied 2:14

De Heere kent Zijn volk. Dit blijkt uit de namen die Hij aan hen geeft. De namen verklaren wie de kinderen van God zijn. Als de Heere uit de hemel neerziet op Zijn volk ziet Hij hen als duiven. Vogels kunnen overal heen vliegen, maar de overalometgenwoordige God weet hen wel te vinden.

In bovenstaande tekst ziet Hij Zijn duif in de kloven van een steenrots, Ze is bang voor de vervolgers. In de spelonken is veiligheid. Zo wil een kind des Heeren wegvlugten van de aanvallen van de satan en de zonde. Ze bidt om vleugels van een duif om de aanslagen te ontvluchten. 'Och, dat mij iemand vleugelen als ener duive gave! Ik zou heenvliegen, waar ik blijven mocht. Zie, ik zou ver wegzweren, ik zou vernachten in de woestijn' (Ps. 55:7,8). In het Hooglied lokt Christus de duif om te voorschijn te komen. Door Zijn bloed gereinigd, ziet en hoort Hij Zijn duif graag.

De stem van de duif klinkt niet altijd zoet. Een duif kan ook kirren van bangheid. Hizkia klaagde zijn nood uit voor de Heere. '...ik kirde als een duif; mijn ogen verhieven zich omhoog; o HEERE, ik word onderdrukt, wees Gij mijn Borg' (Jes. 38:14). Voor een oosterling is het kirren van een duif een beeld van het menselijk klagen en zuchten. Lezer, heeft u zo al leren kirren als een duif? Bent u wel eens wegevlucht van de zonde?

De Heere vergelijkt Zijn kinderen ook wel met een duif om aan te geven welke stille vrede zij mogen genieten. Zo vinden we de duif van Israël glinsterend in een zilveren en gouden glans tussen de kudde (Ps. 68:14). Het volk mag een onuitsprekelijke vrede genieten. De Bruidegom roemt in het Hooglied de ogen van de bruid. 'Zie, gij zijt schoon, Mijn vriendin; zie, gij zijt schoon, uw ogen zijn duivenogen' (Hoogl. 1:15).

De kinderen van God zijn in de ogen van Christus zuiver, rein, teder en vreedzaam. Hoe kan dit toch waar zijn voor onreine, bezoedelde zondaren? Het kan waar zijn, omdat de ogen van de Bruidegom zijn als duivenogen. 'Zijn ogen zijn als der duiven bij de waterstromen, met melk gewassen, staande als in kassies der ringen' (Hoogl. 5:12). De dichter zingt van deze liefdeogen:

*Zijn oog slaat mij in liefde gade;
Hij wil mij heil bereiden;
Mij in een vesting leiden.*

Ps. 31:17

Lisse, ds. C. Neele

Gevangenezorg

Eenmaal weer buiten besef ik pas wat vrijheid betekent. De beklemmende sfeer in het huis van bewaring of in de gevangenis valt als een deken op je. Ook als je als bezoeker in de gevangenis komt. Ook als je via het gevangenispastoraat een lid van je gemeente opzoekt. Weer buiten gekomen, eerlijk tot onszelf inkerend: Wat een wonder dat ik er niet zit.

Onze houding

Moet daar nu over geschreven worden in De Saambinder. Over gevangenen. Die zoek je toch niet in de kerk? Die vind je in de wereld. In de wereld van roof, moord, doodslag, drugsgebruik, geweld, enz. Ook in de kerk? Ja, ook in de kerk. Mensen, die fraude plegen, mensen die zich vergrijpen aan minderjarigen, die zich schuldig maken aan incest of aan stalking (het hinderlijk volgen van een ander). De zonden houden niet halt bij de deur van de kerk. We belijden het zo gemakkelijk: De zaden van boosheid zitten in ons aller hart. Toch als we het over gevangenen en de gevangenis hebben, bekruipt ons dan toch niet vaak een gevoel van superioriteit, zo van: Daar zit ik gelukkig niet. Terwijl het alleen

de bewarende hand des Heeren is, dat we er niet zitten.

Ook al zouden we in de kerk niet weten van mensen die hun straf uitzitten in de gevangenis of die in voorarrest zitten omdat ze worden beschuldigd van een misdrijf waarop gevangenisstraf wordt bedreigd, dan nog is het goed om eens na te denken over de vraag hoe onze houding zou moeten zijn ten opzichte van de gevangenen.

Alsof gij mede gevangen waart.

Gedenkt de gevangenen, alsof gij medegevangen waart, zo lezen we in Hebrëen 13:3. Omdat de apostel in het eerste vers spreekt over de broederlijke liefde, waarvan hij hoopt dat die zal blijven, laat men het gebod om de gevangenen te gedenken meestal alleen slaan op de medechristenen die om des geloofs wil van hun vrijheid zijn beroofd. Zij die in vrijheid verkeren, moeten medelijden hebben met hen, alsof zij met dezelfde banden gebonden zijn. Als we de tekst echter in een breder verband plaatsen en daarbij ook Galaten 6:1 en 2 betrekken, zal het duidelijk zijn dat we er niet van af komen met te zeggen dat dit alleen slaat op broeders van hetzelfde huis

onderling. Doet wel aan alle mensen, maar meest aan de huisgenoten des geloofs. We moeten doen alsof we ook gevangen zijn. Dat ons proberen in te denken. En wat het dan betekent als je mag weten dat anderen met je mee dragen en mee lijden. Niet om goed te keuren wat verkeerd ging, maar om vanuit een christelijke barmhartigheid hulp te geven waar mogelijk. De Heere Jezus zegt dat in het oordeel tot degenen die aan Zijn rechterhand zullen worden gezet, zal worden gezegd: Ik was in de gevangenis en gij zijt tot Mij gekomen. Ze waren zich er niet eens van bewust, dat ze dit werk gedaan hadden, want ze antwoorden: Wanneer hebben wij U krank gezien of in de gevangenis en zijn tot U gekomen? Dan zal de Koning antwoorden en tot hen zeggen: Voorwaar zeg Ik u, voor zoveel gij dit één van Mijn minste broeders gedaan hebt, zo hebt gij dat Mij gedaan.

Bezoeken

Verschiedende keren was ik in een huis van bewaring of in een gevangenis om daar iemand op te zoeken. Het zijn geen opwekkende bezoeken. Iemand die in voorarrest zit, terwijl zijn zaak wacht op behandeling, zal proberen de bezoekende pastor van zijn onschuld te overtuigen. Je kunt en je mag niet oordelen. Daartoe ben je ook niet geroepen. Heenwijzen naar de God, Die ziet tot in de binnenste schuilhoeken van ons hart en tot Hem, in Wie vergeving is voor de grootste der zondaren, blijft over. Dat is ook de meest indringende en rijke boodschap die in de gevangenis kan worden gebracht. Het is een voorrecht als je iemand mag ontmoeten, die met hetgeen hij gedaan heeft, in de schuld is gekomen voor God en mensen. Die zal niet proberen zijn schuld te verbloemen of te verkleinen, maar eerlijk gemaakt voor God, zal hij mogen worden heengegeven naar het bloed van het Lam, dat de zonde der wereld wegneemt.

Niet oordelen

Het is moeilijk om ten opzichte van gevangenen je persoonlijke gevoelens uit te schakelen. In ieder geval om die gevoelens niet te tonen. Het

FACTUUR ABONNEMENTSGELD

Bij dit nummer treffen de zelfbetalende abonnees een acceptgiro aan voor de betaling van het abonnementsgeld over de periode **april 2011 t/m september 2011**. Het abonnementsgeld over deze periode bedraagt **€ 12,00**. Bedragen boven de € 12,00 worden bij de verwerking geboekt als overbetaling.

Voor de vele overbetalingen die wij al jaren mogen ontvangen zeggen wij u heel hartelijk dank! Zoals u weet komt het positieve exploitatiesaldo van De Saambinder ten gunste van de Emerituskas.

Wilt u bij uw betaling gebruik maken van de acceptgiro en deze betaling a.u.b.

voor 14 april 2011 uitvoeren? Helaas wordt het abonnementsgeld door sommigen erg laat betaald. Dat geeft veel extra administratiekosten. Bij niet-tijdige betaling moet daarom € 2,- extra (invorderings)kosten in rekening gebracht worden.

Indien u via automatische overschrijving of via internetbankieren betaalt, wilt u er dan voor zorgen dat de betaling wordt overgemaakt naar **banknummer 64327 t.n.v. De Saambinder te Woerden** onder vermelding van het **betalingsskenmerk en/of het debiteurnummer?**

Met een tijdige betaling helpt u ons heel erg, er zijn meer dan 18.000 abonnees en het versturen van betalingsherinneringen kost tijd en geld! Mogen wij op u rekenen voor een snelle betaling?

L.J. Goud, penningmeester De Saambinder

gevoel kan bestaan dat iemand die je bezoekt, het feit waarvan hij wordt verdacht onmogelijk kan hebben begaan. Terwijl bij een misschien minder sympathiek iemand, het gevoel al snel de overhand kan krijgen dat hij het wel degelijk zal hebben gedaan, ondanks zijn ontkenning. Dat is best lastig. Als ik zo een paar persoonlijke ervaringen weergeef, dan is dat om dit te illustreren. Ik spreek over gevallen van jaren geleden. In beide gevallen ging het om een zedelijk delict. De een werd wegens gebrek aan bewijs vrijgesproken, de ander veroordeeld tot een gevangenisstraf van enige jaren. Bij de eerste hield ik een naar gevoel over. Bij de tweede ook, maar dan omgekeerd. Tot op de dag van vandaag kan ik niet geloven dat hij werkelijk schuldig was. Het oordeel is niet aan ons. God oordeelt een rechtvaardig oordeel. Ook rechters kunnen

dwalen. Al heb ik niet zoveel strafzittingen bijgewoond, toch hoorde ik een keer een rechter die er van overtuigd was dat rechters ook mensen zijn. Hij zei tegen de verdachte: U kunt aardse rechters bedriegen, maar de hemelse Rechter niet. Hadden we maar meer zulke rechters.

De gemeente

Hoe ga je als gemeente om met iemand die in de gevangenis terecht komt? We zijn gauw geneigd om daarover maar te zwijgen. Nee, we hoeven de vuile was ook niet aan de klok te hangen. Het zal ook van de betrokkene zelf afhangen in hoeverre er de ruimte is om er over te spreken. Ook in hoeverre er de ruimte is om de gevangene post te sturen. Soms wil men dat helemaal niet. Gebed is belangrijk. De gemeente bad voor Paulus toen hij in de gevangenis zat. Op vele manieren

kunnen we de armen slaan om mensen die een misstap begaan hebben. Als het besef er is dat we allemaal van dezelfde lap gescheurd zijn, zullen we anderen niet zo snel veroordelen.

Hoe ga je als gemeente om met iemand die uit de gevangenis komt? Er zijn gevallen bekend waar mensen met een boog om de ex-gevangene heen liepen. Gelukkig ook andersom. Meelevende mensen, die niet boven de ander staan, maar echt mee leven en mee lijden.

Het is de missie van Gevangenenzorg Nederland om de christelijke gemeente en haar leden te motiveren om te zien naar gevangenen en hun familie. Zij wil hen daarbij informeren, trainen en begeleiden. Daarover de volgende keer.

(wordt vervolgd)

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

Even maar.....

Genade door recht

We leven in de zeven lijdensweken, die voorafgaan aan de Goede Vrijdag. Volgens goed kerkelijk gebruik staat de prediking op deze rustdagen in het teken van het betalen van Sions betalende Borg voor Zijn ganse uitverkoren Kerk. Wat wordt dan vanuit het Oude- en Nieuwe Testament in deze lijdenspreken voortdurend benadrukt? Waarom is dat van zo groot belang voor Gods Kerk? Dan zeggen we dat het gaat om het *recht* of de gerechtigheid of rechtvaardigheid van God. Maar wat bedoelen we daarmee? Het gaat dan om drie aspecten:

Ten eerste: wij hebben allemaal altijd de neiging om onszelf te rechtvaardigen en God te beschuldigen (HC, zondag 2-4). Daarbij blijft God in Zijn recht staan en eisen waarop Hij recht heeft: volmaakte liefde en volmaakte gehoorzaamheid en volvoering van de bedreigde straf.

Ten tweede: de Heilige Geest werkt er altijd op aan dat dit in ons leven wezenlijk anders wordt, precies omgekeerd: God gaan rechtvaardigen

en onszelf beschuldigen. Dat klinkt zo helder door in vraag 12 van ons Troostboek, het voorportaal van het stuk der verlossing: 'Aangezien wij dan naar het rechtvaardig oordeel Gods tijdelijke en eeuwige straf verdiend hebben...'. Ten derde: dan volgt het schriftuurlijke antwoord: 'God wil dat aan Zijn gerechtigheid genoeg geschiede, daarom moeten we aan Gods gerechtigheid óf door onszelf óf door een Ander volkomenlijk betalen'. Dat is geen theoretische beschouwing, maar doorleefde zielspraktijk. Opdat wij het voor God leren verliezen en Gods recht gaan billijken en hartelijk aanvaarden. Dan alleen wordt genade werkelijk genade. Genade in en om die Ander, naar Wie aan het einde van antwoord 12 al heengewezen wordt. Die Ander is de Middelaar, in Wie *genade door recht* verheerlijkt wordt. Dan alleen, maar dan ook zeker krijgt de genade Gods in Christus Jezus alle waarde! Omdat door Hem Gods recht is verheerlijkt en Gods eisen zijn vervuld. Daarom zijn deze lijdensweken en -preken zo van wezenlijk belang

voor de grond van de enige troost in leven en sterven. Hoe luistert u in deze lijdensweken? Luistert u hier graag naar? Of, wees eens eerlijk, liever helemaal niet? Luister maar:

*'Al sprak daar een stem uit de heilige Blaas
Van 't Lam met de zonden der wereld belaan,
ik zocht bij de kruispaal geen veilige wijk,
'k stond blind en van ver in mij zelve zo rijk.'*

*Maar toen mij Gods Geest aan mij zelf had ontdekt,
toen werd in mijn ziele de vreze gewekt.
Toen voeld' ik wat eisen Gods heiligheid deed.
Daar werd al mijn deugd een wegwerpelijk kleeft.'*

Dit heeft dus alles te maken met vraag en antwoord 12 van ons Troostboek. Dat is een zaak van troost of troosteloosheid. In uw leven en in uw sterven. Is dit beschouwing of bevinding voor u? Term of kern?

Preken, kunst of gunst?

De eerste Nederlandse Homiletiek

In de laatste artikelen hebben we gesproken over de inhoud van "De eerste Nederlandse Homiletiek" van Johannes Hoornbeek (1645). Hoe zuiver werd daarin gesproken over de voorbereiding tot de preek en het houden van de preek. In de komende artikelen willen we hierop nader ingaan. Wij zullen dat doen aan de hand van enkele opmerkingen die dr. T. Brienens bij de vertaling van dit boek heeft gemaakt en van daaruit spreken over de noodzakelijke inhoud van de prediking. Met de bede of de Heere het wil zegenen.

Schriftuurlijk-bevindelijk

Hoe door en door reformatorisch is het principe dat Hoornbeek in zijn handboek bij de prediking verwoordt. In de prediking moet alléén de Schrift, maar dan ook gehéél de Schrift tot zijn recht komen. Daarmee is de prediking voluit *Schriftuurlijk*. De preek moet immers gefundeerd zijn op Gods Woord en wil niet anders dan Gods Woord verklaren. De prediking wil Gods Woord naspreken: zo zegt de Heere, aldus spreekt de Heere! Toch plaatst dr. T. Brienens nogal wat kanttekeningen bij de vraag naar het *bevindelijke* element in de prediking. Hij plaatst nogal stevige kritiek als het gaat over de uitwerking van de prediking bij Hoornbeek en spreekt daarbij zelfs van 'het begin van een ontsparing'! Want Hoornbeek maakt onderscheid tussen de algemene toepassing voor het leven (leringen) en de bijzondere toepassing voor het hart (nuttigheden). Hierdoor zijn

volgens Brienens de uitleg en de toepassing niet alleen gescheiden, maar ook tot twee min of meer zelfstandige grootheden geworden. Juist omdat de leringen tussen de uitleg en de toepassing worden ingezet, komt de toepassing niet vanuit de tekst, maar vanuit de leringen voort. Op deze manier wordt er meer rekening gehouden met de staten en de standen van de hoorders dan met de woorden en de wil van de Heere, aldus Brienens. Hij concludeert dan: 'Het uitgangspunt van Hoornbeek moge dan gereformeerd heten, in de uitwerking blijkt hij dit niet te hebben volgehouden'. Hij meent hier zelfs de invloed van de scholastiek waar te nemen bij Hoornbeek. Met het ontleedmes wordt de tekst ontleed en voor elke stand van bekeerden en onbekeerden toegepast.

Forse kritiek

Voorwaar, dat is nogal forse kritiek! Het is nog maar zeer de vraag of deze kritiek wel terecht is, of dat het voortkomt uit een verkokerde visie. Hoe is Brienens eigenlijk tot zijn visie gekomen? Reeds in zijn proefschrift van 1974 is hij deze mening toegegaan. Daarin zegt hij: *'Het is daarom beter over gereformeerde prediking te spreken als over de levende verkondiging van het Woord van God voor zijn verbondsgemeente met de oproep tot geloof en bekering en met geestelijke leiding voor die geloven in de situaties van hun tijd.'* Zonder daar dieper op in te gaan, zal het wel duidelijk zijn dat hier een geheel andere verbondsvisie

ten grondslag ligt dan die Hoornbeek en onze gemeenten voorstaan.

Zeker, Brienens zegt wel: *'de reactie van de hoorders op de verkondiging van het Woord van God met zijn radicale oproep tot geloof en bekering mag door geen prediking buiten beschouwing gelaten worden'*. We zouden

Brienens geen recht doen als we dat niet zouden vermelden. Maar daarbij mag volgens hem niet de 'klassificatiemethode' worden gebruikt zoals de predikers van de Nadere Reformatie dat deden. Dat is de methode van preken waarbij onderscheid gemaakt wordt in de onderscheiden staten en standen van de onbekeerden en de bekeerden.

Er zijn twee staten in het leven, die van onbekeerden en bekeerden. Maar in elk van die staten zijn ook onderscheiden standen aan te wijzen. Onder de onbekeerden zijn onverschilligen, openlijk vijandige mensen, maar ook uiterst religieuze en oppassende mensen, schijnvromen, huichelaars enz.. Zij moeten allen afzonderlijk worden toegesproken.

Ook onder de bekeerden zijn verschillende standen, zoals klein- en grootgelovigen, zwak- en sterkgelovigen, bekommerden en bevestigden in de genade. Of om met de apostel te spreken: zij die de melk en zij die de vaste spijs van het Woord nodig hebben; zuigelingen, kinderen, jongelingen, mannen en vaders en ouden in de genade.

In de prediking moet alléén de Schrift, maar dan ook gehéél de Schrift tot zijn recht komen. Daarmee is de prediking voluit Schriftuurlijk.

Wettische verstarring?

Brienens wil van dit onderscheid niets weten en noemt het zelfs een 'verrationalisering, wettische verstarring en systematisering' van het wonderwerk van de Heilige Geest, Wien het behaagt door de dwaasheid der prediking zondaren tot Christus te leiden. Hoornbeek heeft daarom zijn gereformeerde standpunt niet kunnen vasthouden. Want in de systematisering van de prediking wordt het werk van de Heilige Geest zo gemist, aldus Brienens. En dát vindt hij tegenvallen voor iemand die wil staan in de reformatorische traditie en die ook wil horen bij de vertegenwoordigers van de Nadere Reformatie.

Deze wettische verstarring in de preken ziet hij vervolgens ook algemeen gangbaar binnen de 'zwartekousenkerken' waartoe hij ook onze gemeenten rekent. In deze preken zou de leer van de uitverkiezing de scheiding

bepalen. *‘Daarom worden de mensen in de prediking gesteld voor de vraag, of ze weten uitverkoren en bekeerd te zijn. Allerlei kenmerken geven het niet als het wel aan. De drie stukken van de Catechismus, zondekennis, inzicht in de verlossing door Jezus Christus en de beleving der dankbaarheid, worden gezien en voorgesteld als de vaste weg voor alle zielen. Wie niet eerst zijn ellende heeft leren kennen, hoort er nog niet bij, mag er zich ook niet bij rekenen en dient zich nauw te onderzoeken, of hij niet met een ingebeelde hemel naar de hel gaat’.* In deze wijze van preken staat volgens Brienen niet Christus maar de christen in het middelpunt.

Dát is nogal stevige kritiek, en dat niet alleen op onze vaders uit de Nadere

Reformatie! Kritiek die niet terecht is en waarin we ons –zoals u begrijpt– dan ook totaal niet kunnen vinden. We zeggen niet dat er geen uitwassen kunnen zijn en dat er geen uitwassen zijn geweest, met name in de laatste tijd van de Nadere Reformatie. En we zeggen ook niet dat de prediking moet opgaan in een kenmerkenprediking waarbij de christen centraal staat en Christus naar de achtergrond verdwijnt. Maar dát is ook niet wat Hoornbeeck en onze vaders hebben voorgestaan. En dat is ook niet wat wij voorstaan als we wensen te gaan ‘in het voetspoor der vaders’. Verre vandaar zelfs! Maar daarover de volgende keer meer.

(wordt vervolgd)

’s-Gravenpolder,

ds. E. Hakvoort

kerkelijke gemeente. Mensen die niet alleen vanuit de levenservaring, maar ook vanuit geestelijke bevinding met enig gezag konden spreken. Ze werden meestentijds zeer gerespecteerd, vaak zelfs van buiten de kerkelijke gemeente. Niet het minst ook door de jongeren.

Verder kenden we eenvoudige geofende kinderen Gods. Ze hadden niet veel onderwijs gehad, maar mochten door genade iets ontvangen van de hemelse wijsheid. Ze bespraken niet alleen het arme zondaarsleven, maar hadden daar ook bevindelijk kennis aan. Is dat nu alles weg? O nee, gelukkig gaat de Heere door met Zijn werk. Het welbehagen des Heeren gaat voort. Maar waar de mens der zonde zich gaat uitleven, is geen plaats voor de werking van de Geest.

Internet

Na de Tweede Wereldoorlog hebben zich op allerlei terrein grote verschuivingen voorgedaan, mede door de opkomende welvaart en de techniek. De mobiliteit nam toe en de beslotenheid van kerk en gezin nam af. De secularisatie rukte op. Die drong ook door tot in de kerk. Overigens hebben we in onze gemeenten zeer indringende invloeden vanuit de wereld lange tijd buiten de deur kunnen houden. We denken daarbij aan radio en vooral televisie. Maar sinds de intrede van het Internet, dat op een onnavolgbaar snelle wijze doordrong in de gezinnen, ook de reformatorische, is de periode van de beslotenheid echt wel voorbij.

Het moderne levensgevoel wordt door de grenzeloze toegang tot alles wat de wereld biedt dagelijks ingeademd. We leven in een open wereld. De wereld dringt overal door. Maar laten we bij dit alles niet vergeten dat de diepste wortel van al het kwaad toch in de mens zelf ligt. We zijn zo vatbaar voor de zonde. Alleen de vreze des Heeren in de beoefening kan ons doen wijken van het kwade.

Overigens maakt dat een goede filter op uw computer niet overbodig. Wat een ellende is er al niet uit het gebruik van internet voortgekomen. Ik denk aan kinderporno en seksverslaving en gokverslaving en nog veel meer. Grenzeloos gebruik is voor niemand goed. Daarom is filtergebruik en digitale opvoeding hard nodig. In de toekomst zal dit nog harder nodig zijn. Denk maar aan het gebruik van internet op mobiele telefoons. Dat is nog veel moeilijker te bestrijden. En wat staat ons verder allemaal te wachten?

Kerk, jeugd en gezin

We willen met u in dit artikel nadenken over iets wat al heel oud is: de zorg voor en de zorgen over de jeugd. Het was Seneca (1^e eeuw na Christus), die al klaagde over de jeugd: wat moet ervan terechtkomen? Ik denk dat het van alle tijden is. Wat een zorgen hebben Adam en Eva al gehad over hun kinderen. Ook op onze kerkelijke vergaderingen (van kerkenraad tot en met Generale Synode) wordt er regelmatig aandacht besteed aan onze opgroeiende jongeren. En natuurlijk ook aan de gezinnen, waartoe ze behoren.

Kerkverlating

Op al die vergaderingen wordt gesproken over de invloeden van buitenaf en die van binnenuit. En dan is er heel wat te noemen. Gesproken wordt over (het vaak ontbreken van enige vorm van) huisgodsdienst, over de mode die niet alleen wisselt maar ook bijzonder veel invloed blijkt te hebben, over een wel erg gemakkelijk veranderen van kerkverband, maar ook over een totale kerkverlating, die in de eerste plaats ouders heel veel verdriet geeft. En nog veel meer.

Nu behoren we kerkverlating niet als iets nieuws te beschouwen. Ook die is van alle tijden. De rechte prediking van het Woord brengt ook erger-

nis en vijandschap en scheiding aan. Toch menen we dat al deze dingen de laatste jaren zorgelijk toenemen. De cijfers van de kerkelijke jaarboekjes spreken boekdelen. Vandaar de gesprekken op onze kerkelijke vergaderingen. Vandaar de regelmatige aandacht hiervoor in ons kerkelijk weekblad. Vandaar ook dit artikel.

Levensstijl

In het algemeen is de jeugd anno 2011 volgens studies erg op zichzelf gericht en op het genieten van alles wat de wereld biedt. We lezen in de kranten over schooluitval, overgewicht, drank en drugs, schuldenproblematiek, vandalisme en een algeheel verval van waarden en normen. Communicatie geschiedt veelal via mobiel en Hyves, e.d. De echte contacten en de echte gesprekken met elkaar nemen af. Intussen zijn de moderne media die voor veel onrust zorgen, niet meer weg te denken.

Honderd jaar geleden leefden onze gemeenten in betrekkelijk gesloten gemeenschappen. Het gezinsleven was van groot belang. De levensstijl was eenvoudig en sober. Men stond gereserveerd tegenover de opkomende communicatiemiddelen. Er waren nog aansprekende identificatiefiguren. Ook vaak in de eigen ker-

Kerkelijk besef

Onder onze kerkelijke jongeren heden ten dage spelen kerkelijke grenzen vaak niet zo'n grote rol meer. Mede door interkerkelijke scholen en jongerenavonden. Grenzen vervagen. Het kerkelijk besef neemt af. Dat mogen we gerust een verlies noemen. Een gezond kerkelijk besef geeft ook een band met de kerk waarin je opgroeit: de kerk van het voorgeslacht. Juist daarom is het nog belangrijker dan voorheen onze kinderen te vertellen van de voorgeschiedenis en de ontstaansgeschiedenis van onze gemeenten en het belang van het feit dat de Heere ons deze plaats in het kerkelijk geheel gegeven heeft. Dat is toch niet toevallig? Van ds. A. van de Weerd, christelijk gereformeerd predikant, las ik in een tijdschrift: 'Als een ziekte heeft het zich als het ware verspreid over heel het kerkelijk leven om een gemeente te zoeken waar je je thuis kunt voelen. De vraag waar je door Gods voorzienig bestel een plaats hebt ontvangen, wordt daaraan ondergeschikt gemaakt. Mensen rijden rustig meerdere kerkgebouwen voorbij om te kerken bij een dominee van hun keuze of een gemeente waar ze het gezellig vinden. Zelfs de belofte die bij de belijdenis werd afgelegd om trouw te zijn aan het daar gegeven jawoord, wordt soms met voeten getreden'. Zijn de signalen daarvan ook in onze gemeenten niet hier en daar waarneembaar?

Vorming

Onder de inwachting van de zegen des Heeren staan we dan ook voor de aan onze zijde niet eenvoudige taak onze jongeren toe te rusten en te vormen. Daarbij hebben ze nodig warme betrokkenheid en liefde, maar ook duidelijkheid. Wie is tot deze dingen bekwaam?

Toch wordt het van ons gevraagd. Juist in een tijd waarin de grenzen tussen kerk en wereld vervagen, dient op de

Digitale opvoeding is hard nodig.

levensheiliging en het 'wel in de wereld, maar niet van deze wereld zijn' nadrukkelijk gewezen te worden. De basis ligt en moet blijven liggen in het gezin. Met name door de opvoeding wordt het geweten gevormd.

De school en de kerk hebben echter ook een belangrijke taak. En vandaar dat het niet overbodig is als een kerkenraad over deze dingen spreekt en dat we met allen die bij de vorming van onze jongeren betrokken zijn, trachten daaraan aandacht te besteden. Kerkelijk moeten we dan denken aan de Woordverkondiging, aan de catechisaties, aan het huisbezoek. En ook aan het verenigingsleven.

De Heere wijst ons nog op de noodzakelijkheid, maar ook op de mogelijkheid van de waarachtige bekering. En dat geschiedt uit genade.

Woordverkondiging

Als kerk hebben we als belangrijkste middelen om onze jeugd te bereiken de Woordverkondiging (door prediking of leesdienst) en de catechisatie. Een prediker zal, als het goed is, de jeugd niet vergeten. Hij zal proberen de jongeren erbij te betrekken door hen regelmatig aan te spreken in de dienst. Wel in het besef dat het Woord tot allen komt. Het moet derhalve niet een soort jongerendienst worden.

Daarnaast hebben we de catechisatie. En de catechese is een uitnemend middel om in contact te zijn met onze jeugd. Direct contact is van groot belang! Onze jongeren hebben het nodig dat de aloude geloofsleer ingeprent wordt. Het is dus ook van belang dat we weten waar onze catechisanten zijn, als ze door de week elders vertoeven voor studie of werk.

In het verlengde hiervan moeten we ook de huisbezoeken niet vergeten. Wat is het noodzakelijk warme belangstelling te tonen voor de kinderen en de opgroeiende jongeren tijdens de bezoeken: voor hun dagelijks bezig zijn, voor hun al of niet aanwezige kerkelijke binding en voor hun innerlijk leven. Goede afspraken moeten gemaakt worden, als sommige jongeren door studie of anderszins niet aanwezig zijn op de huisbezoekavond. Zij hebben toch ook recht op huis- en hartenbezoek. En ze hebben het nodig!

Ook willen we nog eens wijzen op het belang van een gezond verenigingsleven. Vroeger stond men nogal eens huiverig ten aanzien van jeugdverenigingen. Men sprak soms van 'kweekvijvers van schijnbekerings'. Dat gevaar bestaat natuurlijk altijd nog. Toch zijn we tegenwoordig erg blij wanneer er een gezond verenigingsleven is en vooral wanneer onze jongeren daarvan gebruik maken. Niet alleen omdat ze dan van de straat zijn, maar vooral omdat ze dan gevormd kunnen worden door Bijbelse, ethische en kerkhistorische onderwerpen. Daartoe moeten ze wel gestimuleerd worden. Door de ouders en door de kerk zelf.

Deputaatschap

Ook op de vergaderingen van de laatste Generale Synode van onze gemeenten is over de zorg voor en de zorgen over onze jongeren anno 2011 gesproken. Men kwam zelfs tot het oprichten van een nieuw deputaatschap, dat zich in het bijzonder met deze zaken gaat bezighouden: het *Deputaatschap Kerk, Gezin, Jeugd en Onderwijs*. Dit deputaatschap heeft onder andere in zijn mandaat staan: 'de bezinning op de vragen van onze tijd met betrekking tot kerk, gezin, jeugd en onderwijs, onder andere ten aanzien van het gebruik van de moderne media'.

Ook zal het deputaatschap plaatselijke gemeenten adviseren ten behoeve van de opvoedingsondersteuning aan gezinnen. En ook lezen we in het mandaat: 'het zorgdragen voor voorlichting en toerusting aan ambtsdragers, ouders en betrokkenen bij het onderwijs'. Wellicht kan het deputaatschap zowel jongeren als ouderen van dienst zijn op het terrein van bezinning, begeleiding en toerusting

Waar gaat het uiteindelijk om? Het gaat om de eer van God en de zaligheid van zielen. Als we de zorg voor de jeugd zien in het licht der eeuwigheid staat er veel op het spel. Laten we hart hebben voor onze kinderen. In de gezinnen, in de kerk en op school. We hebben geen recht en reden om boven hen te staan. Natuurlijk, ons vermogen is maar beperkt, maar laten we in afhankelijkheid doen wat onze hand vindt om te doen.

Laten we niet in mineur eindigen. Er gebeuren ook nog veel goede dingen. Dat zien en horen we ook. Die mogen we niet voorbijgaan. Bovendien: 'Uit hen zal altijd iemand komen voort, om de nakomers te leren Uw Woord' (Psalm 22:16, Datheen). Zijn trouw

rust zelfs op 't late nageslacht!

De Heere wijst ons nog op de noodzakelijkheid, maar ook op de mogelijkheid van de waarachtige bekering. En dat geschiedt uit genade. Maar daar wil de Heere om gevraagd zijn. Onze bede moge dan zijn of de Heere in

onze gemeenten nog harten wil neigen van jongens en meisjes, maar ook van ouderen, tot de vreze van Zijn Naam.

Dirksland,

ds. J. Schipper

18

Bladzijden uit een synodaal journaal

Vervolgzitting Generale Synode 2010

Op woensdag 26 en donderdag 27 januari 2011 vonden te Utrecht de vervolg- en de slotzitting van de Generale Synode plaats. Het werk op de beide vergaderingen droeg een afrondend karakter. De behandeling van de rapporten was in de oktobervergaderingen reeds gereed gekomen. Door de verschillende Particuliere Synoden waren echter niet minder dan negen instructies ingediend. Deze voorstellen waren in de achterliggende maanden door deputaatschappen en commissies van een advies voorzien.

Tijdens de zitting van woensdag 26 januari was er een moment van bezinning op de vraag of de agenda in één of twee dagen kon worden afgewerkt. Hoewel er sprake was van een grensgeval, koos de synode op voorstel van ds. Van Ekeveld als preses nadrukkelijk voor twee vergaderdagen. Haastig en slordig te werk gaan moet in strijd geacht worden met de waardigheid van een kerkelijke vergadering, zo merkte een afgevaardigde terecht op.

De preses signaleerde in zijn openingswoord over Psalm 119:133 dat er veel is binnen en buiten de gemeenten dat met zorg vervult. Hij noemde ondermeer het gelijkheidsdenken, dat als een wals over de samenleving gaat. Er is geen plaats meer voor de waarden van het Woord. De nood van de tijd bepaalt ons echter allereerst bij onze schuld. We hebben veel te weinig gewáákt. We waren te weinig bewogen. 'Als men ons maar op ons terreintje met rust laat, laten wij de wereld wel de wereld'.

Van wie verwachten wij het? Van onze inzichten? Van een stuk kerkpolitiek

misschien? Of slaan we onze ogen omhoog met de dichter? *Maak mijn voetstappen vast in Uw Woord...* Dit vastmaken is het werk van de Heilige Geest. Wat hebben wij op onze vergadering het gebed om Zijn licht en leiding nodig. Als het Woord ons overwint, leren we iets van de diepte van onze nood en dood verstaan. Dan valt er ook licht op Christus, de Schoonste aller mensenkinderen. Wanneer worden onze voetstappen vooral vastgemaakt? Als Christus Zich Zelf uit het Woord aan een schuldige zondaar of zondares openbaart.

Hoe gewillig ging Hij de weg van de Vader: 'Niet wat Ik wil, maar wat Gij wilt'. Hoe lief was het Woord Hem. In de diepte van het lijden, in de hevigste aanvechting, greep de Borg naar het Woord van Ps. 22: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten'. De dichter bidt ook: 'En laat geen ongerechtigheid over mij heersen'. Dat zal alleen kunnen als ons oog op deze Borg mag zijn geslagen. Dan is er in ons hart iets van het gevoelen dat in Christus Jezus was. Dan achten we de ander uitnemender dan onszelf. Als we verwaardigd worden om de voetstappen des Heeren te drukken, worden onze voetstappen vastgemaakt. Dan zal het Woord de band zijn die ons samenbindt. De Heere geve ons zo te vergaderen.

Aandachtspunten en brieven

Na de opening van de synodezitting was er een hartelijk woord van welkom voor ds. P. van Ruitenburch te Chilliwack (Can.), die de Amerikaanse gemeenten vertegenwoordigde. Ook stond de synode stil bij het heengaan van ds. A. Bac te Moerkapelle, die in alle bescheidenheid onder ons een grote plaats mocht innemen. De Heere gedenke zijn vrouw en allen die

zich met hem verbonden weten.

Van de ontvangen brieven noemen we die van de GBS, die een welwillend antwoord bevatte op de vraag van de synode om na te gaan of delen van de woordenlijst bij de Statenvertaling in de bijbeltekst zelf kunnen worden verwerkt. Dit met het oog op de verstaanbaarheid voor onze jongeren. Inmiddels is een interne commissie van de GBS met dit onderzoek begonnen. Ook zal het taalkleed onder de loep worden genomen. De synode nam van het een en ander met blijdschap kennis.

De vergadering besloot ook op vragen uit de synode om nog eens het ingenomen standpunt ten aanzien van de HSV onder de aandacht te brengen van onze kerkenraden en zich daarbij ook te richten tot de raden van bestuur en advies van de scholengemeenschappen voor voortgezet onderwijs.

Veel aandacht kreeg het schrijven van het deputaatschap DMZ met het verzoek om te komen tot een "Protocol misbruik in pastorale en gezagsrelaties". Dit verzoek had de volle instemming van de synode, die echter de mening toegedaan was, dat het nieuwe deputaatschap Kerkelijke Dienstverlening de opstelling ter hand diende te nemen. Daarbij kan men gebruik maken van een aanzet in een notitie uit 2002: 'Verantwoord ambtelijk handelen in moeilijke situaties'.

Ook was er een brief van een aantal studenten, die hun teleurstelling uitspraken over het niet deelnemen van onze gemeenten aan de zogenaamde Nationale Synode. Twee studenten hadden bij de overhandiging van de brief een gesprek gehad met de preses. Omdat de brief zelf niet langs de kerkrechtelijke weg ter tafel was, verzocht de synode het deputaatschap voor Studerenden om met deze jongeren in gesprek te gaan over dit onderwerp.

Financiële Commissie

Het overige gedeelte van de morgenvergadering en het begin van de middagzitting werd besteed aan de bespreking van de door de synode zelf ingestelde Financiële Commissie, die onder voorzitterschap stond van ds. W. Harinck. Deze commissie had niet tot taak om het werk van de accountants te herhalen die de administraties van de deputaatschappen en stichtingen reeds hadden nagezien. De Financiële Commissie bekijkt de cijfers vooral inhoudelijk. Heeft men de gelden ook besteed om het ver-

streckte mandaat gestalte te geven? Werden de aanbevelingen van de accountant in de zogenaamde managementletter ook gehonoreerd?

Het rapport gaf na een algemeen gedeelte een overzicht van het gevoerde financiële beleid van een veertiental deputaatschappen en stichtingen. Elke rapportage bevatte een beoordeling van balans en exploitatierekening en een beantwoording van door afgevaardigden gestelde schriftelijke vragen. Daarop volgde in een aantal gevallen een aanbeveling van de commissie aan de synode. Het rapport werd afgesloten met een overzicht van alle aanbevelingen.

Verschillende afgevaardigden spraken hun waardering uit voor het heldere, gedegen rapport. Enkele cijfers mogen in dit jaarnaal niet ontbreken. De commissie gaf aan dat in de periode van 2007-2009 er sprake was van een geringe stijging van de inkomsten en dit ondanks de financiële crisis die zich heeft voorgedaan. De inkomsten per lid en dooplid voor de landelijke taken stegen met € 1,70 per lid en dooplid tot ongeveer € 112,30. In de genoemde periode bedroeg het totaal aan inkomsten van deputaatschappen, secties, stichtingen en bonden iets meer dan € 35.000.000,-.

De preses en enkele afgevaardigden spraken hun verwondering en hun dankbaarheid uit over de indrukwekkende offervaardigheid in de kring der gemeenten.

Deputaatschap KGJO

Vervolgens boog de vergadering zich over een brief van het in het najaar van 2010 door de synode opgerichte nieuwe deputaatschap Kerk, Gezin, Jeugd en Onderwijs. Daarin werden een aantal bestaande deputaatschappen en commissies gebundeld.

Ouderling J. Bloemendaal (Boskoop) sprak zijn dankbaarheid uit voor de aandacht, die het gezin krijgt én in de naam én in het mandaat van het deputaatschap. 'Dat is nodig'.

Ds. J. Schipper (Dirksland) vroeg aandacht voor het feit dat de oude commissie voor de moderne media in het KGJO begrepen is onder het trefwoord "gezin". Hij pleitte ervoor dat de voorlichting over de moderne media met zoveel woorden in het mandaat zou worden genoemd. Het moderamen zegde toe in de definitieve tekst van het mandaat daaraan aandacht te zullen geven.

Deputaatschap Studerenden

Tijdens een eerdere zitting van de sy-

node was de vraag gerezen of het deputaatschap Studerenden niet in het nieuwe deputaatschap kon worden geïntegreerd. Nu werd in de brief van het KGJO het verzoek verwoord om het deputaatschap Studerenden te laten functioneren als een werkgroep van het nieuwe deputaatschap.

In een toelichting zei ds. G. Clements (Gouda) dat het nieuwe deputaatschap een bepaalde thematiek had ontwikkeld. Tijdens besprekingen bleek dat die aansprak. 'Kortom, we begrijpen elkaar'. In de brief werd voorgesteld 'ds. Clemens en br. G. van der Hoek' als primusdeputaten aan het KGJO toe te voegen.

Ds. A. Moerkerken (Capelle a/d IJssel) vroeg zich naar aanleiding daarvan met een vleugje humor af wie de

synode nu wilde benoemen. Een van de kerkvaders uit de vroegchristelijke kerk, die naar de naam Clemens luidt of de Goudse predikant, wiens naam met een 't' behoort te worden geschreven?

Ds. G.J. van Aalst (Klaaswaal) sprak aan het eind van de bespreking de hoop uit dat de werkgroep Studerenden aandacht zal blijven houden voor het kerkelijke karakter van het werk onder de studenten. 'Het gaat om een stuk specifieke toerusting, om de worteling van onze jongeren in de gemeenten, om de verbondenheid met de belijdenis'.

(wordt vervolgd)

Waarde, ds. M. Golverdingen

BOEKENNIUWS

**"De vrijmoedige toegang",
door Jesaïas Hillenius;
ISBN 978 90 79842 03 2,
56 blz., € 5.90.**

Opnieuw is door "Pro Lectori" te Marum een preek uitgegeven van de wellicht niet zo bekende ds. Jesaïas Hillenius (1700-1759), die de kerk van Drachten van 1742 tot 1759 met veel zegen diende en die bij Gods volk zeer geliefd was.

Uit de in 1744 voor het eerst verschenen bundel, genaamd 'Eenige keurstoffen, genomen uit het Oude en Nieuwe Testament' is deze preek uit de oude druk overgezet. De spelling is aangepast aan de heden-daagse en sterk verouderde woorden zijn vervangen. Reeds eerder verschenen twee preken uit deze bundel, namelijk over Handelingen 16:30, 31 en over Jesaja 45 : 24, 25. Deze laatste verscheen onder de titel "Christus de enige Grond".

Het nu uitgegeven boekje gaat over Hebreë 4:16 'Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen, en genade vinden om geholpen te worden ter bekwamer tijd'.

Steeds weer treft in deze preken de zui-vere en grondige Schriftuitleg. Niet minder treffend is echter de bevindelijke verklaring van de tekst. De levende Kerk

des Heeren zal er voedsel voor de ziel in vinden, maar ook besturing en onderwijs voor het geestelijk leven. De bekommerde wordt afgetrokken van alle eigengerechtigheid en grond buiten Christus en de enige Grond van zaligheid in het volbrachte werk van Christus wordt krachtig aangewezen. De onbekeerde wordt op ernstige en bewogen wijze gemaand tot bekering.

Een enkel citaat: 'Zulk een troon nu, waar genade bewezen wordt, is voor zondaren, voor misdadigers, voor ellendigen, om met ootmoedige smeekschriften voor dezelve te verschijnen, zeer gepast'. En tot de onbekeerden: 'Maar vraagt gij, kan een onbekeerd mens wel zodanig naderen tot de troon der genade? Zo antwoord ik, dat ik hier, o mens! niet bepaal wat ge kunt of niet kunt doen, maar ik zeg u wat gij móét doen en welke de weg is langs welke men om genade moet bidden'.

Van harte kunnen we ook deze uitgave ter lezing aanbevelen. De prijs kan geen bezwaar zijn. Het is te verkrijgen in de onder ons bekende boekhandelaren en kan ook besteld worden bij Pro Lectori, Klapproos 18, 9363 LK Marum, tel 0594-643202.

Kruiningen, ds. G. Hoogerland

**"Nochtans vreugde",
door ds. R. Kattenberg;
uitg. Jeugdbond Geref. Gemeenten;
ISBN 978-90-72871-86-2; 52 blz.; € 8-**

In het verleden heeft ds. R. Kattenberg in het jongerenblad Daniël een aantal bijbelstudies verzorgd over het profetisch boek Habakuk. Deze studies zijn, enigszins bewerkt, opgenomen in een bijbelstudieboekje, uitgegeven door de Jeugdbond.

Voor de derde keer is dit boekje nu, enigszins gewijzigd, weer gedrukt. Wel een bewijs dat deze studies gewaardeerd en gebruikt worden.

De titel van het boekje, "Nochtans vreugde", is ontleend aan de achtste studie die geschreven is naar aanleiding van de kerntekst Habakuk 3:17 en 18, in welk gedeelte Habakuk mag spreken 'van het geheim van zijn vreugde. De vertroosting van de Heere vervullen zijn hart. Dat is Gods genade en die kun je nooit begrijpen, die valt alleen te aanbidden.'

Het zinvolle en tegelijk praktische van deze mooie studies voor kringgebruik is

dat de schrijver de betreffende Schriftgedeelten vaak vragenderwijs behandelt, zodat je al lezend en vergelijkend met de bijbeltekst je in de stof verdiept, en er zodoende direct al punten voor een gesprek aangedragen worden. Bovendien zijn bij elke studie nog enkele gespreksvragen opgenomen.

In de verschillende studies worden duidelijke lijnen getrokken naar het persoonlijk leven. Niet alleen met betrekking tot het persoonlijk geloofsleven zoals dat door de Heilige Geest, Die Christus verheerlijkt, gewerkt wordt, maar ook naar allerlei situaties waarin christenen, ouderen en jongeren, zich in de wereld bevinden.

Van harte wil ik deze waardevolle studies aanbevelen voor gebruik op de jv en als handleiding op bijbelkringen. Maar ook voor persoonlijke bestudering van dit kleine bijbelboek.

Het is een zegen dat de Jeugdbond telkens weer aandacht geeft aan het beschikbaar stellen van verantwoord materiaal.

De uitvoering van dit handzame boekje is door Grafisch Bedrijf Crezée heel goed verzorgd.

Moerkapelle,

ds. J. Driessen

straat 18, 3203 XM Spijkenisse, tel. 0181-62 24 28, e-mail: lnhil@kliksafe.nl
De preekbeurten worden nu geregeld door: G. Harlaar, Gerard Doustraat 9, 3202 TJ Spijkenisse, tel. 0181-61 28 23.

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS BARNEVELD 18 FEBRUARI 2011

Namens de roepende kerk, de gemeente Rhenen, opent de consulent ds. B.J. van Boven de vergadering. Hij laat zingen Psalm 119:17, leest Lukas 9:57-62 en gaat voor in gebed. In het bijzonder wordt ds. P. Melis welkom geheten, die vanwege de overkomst naar Ermelo ter vergadering aanwezig is. Ook zal in deze vergadering de overgang van ds. F. Mulder naar Rhenen aan de orde zijn. Bij het memoreren van de gebeurtenissen wordt allereerst daarbij stilgestaan. Telkens weer roept en zendt de Heere Zijn knechten waarheen Hij wil. Geve de Heere dat het mag zijn tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk ook aan die plaatsen. Verder wordt gememoreerd dat op 2 november 2010 diaken A. Top 35 jaar ambtsdrager in de gemeente Kootwijkerbroek was. Op 16 februari 2011 is in Barneveld overleden de echtgenote van ds. J. Koster, mw. Koster-Steketee, op de leeftijd van 76 jaar. Bij alle wederwaardigheden sterke en ondersteunde de Heere. Vervolgens staat de tijdelijke preses stil bij het voorgelezen Schriftgedeelte, in het bijzonder bij Lukas 9: 61 en 62. Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses ds. A. Verschuure, assessoren ds. B.J. van Boven en ds. G. Beens, K. Karels, scribe en ouderling J.M. van Koevering, quaestor.

De kerkenraad van Scherpenzeel verzoekt om alle gemeenten, ook buiten de classis aan te mogen schrijven met het verzoek om financiële ondersteuning bij de kerkbouw. Uit het schrijven blijkt dat de gebruikelijke weg bewandeld is, dat wil zeggen dat de deputaatschappen Grootboek en Kerkbouw zijn geraadpleegd. De gevraagde toestemming wordt verleend.

Tot grote blijdschap van gemeente en classis heeft ds. P. Melis het beroep naar Ermelo mogen aannemen. Na het uitspreken van enkele hartelijke woorden door de preses, krijgt ds. Melis de gelegenheid de vergadering toe te spreken. Hij spreekt over de weg waarin de Heere, vanuit Zijn Woord, geleid heeft om het beroep naar de gemeente van Ermelo aan te nemen. Zeer verbonden zijnde aan de gemeente van Veen, wees de Heere al enige tijd geleden het nieuwe arbeidsveld aan. De bevestiging en intrede van ds. P. Melis te Ermelo zullen plaatsvinden op woensdag 6 april. Vervolgens komt de overgang van ds. F. Mulder van Wagen-

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK AANGENOMEN

Naar Ede: ds. A.A. Brugge te Dordrecht.

BEROEPEN

Te Borssele: ds. J. Schipper te Dirksland;
Te Boskoop:

ds. D.W. Tuinier te Aagtekerke;

Te Doetinchem en Rilland-Bath:

ds. P. Mulder te Krimpen a/d IJssel;

Te Hoogeveen: ds. W.J. Karels

te Hardinxveld-Giessendam;

Te Rotterdam-IJsselmonde:

ds. G. Beens te Kootwijkerbroek;

Te Scheveningen:

ds. M. Joosse te Hendrik Ido Ambacht;

Te Terneuzen: ds. C.J. Meeuse te Goes;

Te Westkapelle:

ds. M. Karens te Werkendam.

BEDANKT

Voor Ooltgensplaat:

ds. G. Beens te Kootwijkerbroek;

Voor Oosterland:

ds. L. Terlouw te Barendrecht;

Voor Ouddorp:

ds. G.J. van Aalst te Klaaswaal.

■ VERGADERING PARTICULIERE SYNODE ZUID

De Particuliere Synode Zuid hoopt op **donderdag 14 april** te vergaderen in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Goes, ingang Graaf Adolfstraat. Aanvang: 19.30 uur. Op **woensdag 13 april** wordt een bidstond belegd in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Middelhar nis. In deze dienst, die om 19.30 uur aanvangt, hoopt ds. G.J.N. Moens, preses van de vorige vergadering van de Particuliere Synode Zuid, voor te gaan.

■ MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2010

Pag. 330, **gemeente SPIJKENISSE.**

Scribe is nu: L.M. van den Hil, Pijnboom-

ingen, die het beroep naar de gemeente van Rhenen heeft aangenomen, aan de orde. Ds. Mulder krijgt de gelegenheid de vergadering toe te spreken. Hij vertelt over de weg waarin de Heere leidde om het beroep aan te nemen, over de droefheid aan de ene zijde en de blijdschap in de nieuwe gemeente die gepaard gaat met het aannemen van het beroep. Het afscheid van ds. F. Mulder van Wageningen is vastgesteld op woensdag 11 mei. De bevestiging en intrede zullen plaatsvinden op woensdag 18 mei. Na al deze woorden en regelingen wordt de vergadering verzocht de beide predikanten staande toe te zingen uit Psalm 25 vers 1. Vervolgens wordt gesproken over de consulentenschappen en de kerkvisitaties, die aankomende zomer gehouden zullen worden.

Als afgevaardigden naar de Particuliere Synode Oost op 21 mei te Kampen worden gekozen:

Primi predikanten: ds. B.J. van Boven, ds. G. van Manen, ds. P. Melis en ds. F. Mulder.

Secundi predikanten: ds. G. Beens, ds. A. Verschuure, ds. G. Bredeweg en ds. G. Mouw.

Primi ouderlingen: A.C. Duifhuizen, P. Eikelboom, K. Karels en H.A. Soetendaal.

Secundi ouderlingen: G. Pater, J.M. van Koeveringe, G. van den Berg en E. van Veldhuizen.

De volgende classisvergadering zal worden samengeroepen door de gemeente Scherpenzeel.

Deze wordt vastgesteld op vrijdag 3 juni, aanvang 19.00 uur te Barneveld-Centrum. Indien deze vergadering geen doorgang vindt, zal de volgende vergadering zijn vrijdag 16 september. Op verzoek van de preses eindigt ouderling J.M. van Wijk van de roepende kerk Rhenen met gebed, nadat gezongen is Psalm 133:1 en 3.

K.K. Karels, scriba

■ **VERSLAG VERGADERING CLASSIS RIJSSSEN 4 FEBRUARI 2011 IN NOORDERKERK RIJSSSEN**

Namens de roepende kerk van Enschede opent ds. K. Boeder de vergadering op de gebruikelijke wijze. Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses: ds. C.A. van Dieren, assessoren: ds. K. Boeder en ds. A. Schreuder, 1^e scriba: oud. K.H. de Heer, 2^e scriba: oud. F. van Toor, quaestor: oud. E.J. Voortman.

De 'Stichting tot Financiële Hulpverlening aan Instellingen in de PS-Oost van de Gereformeerde Gemeenten' verzoekt br. A. Groothedde op de komende Particuliere Synode ter herbenoeming voor te dragen.

Het rapport SVRO wordt kort toegelicht, waarop een uitgebreide bespreking volgt. Gevraagd wordt om het rapport in de toekomst vroegtijdiger toe te zenden. Gesproken wordt over de omzetting van een Raad van Advies SVRO naar een Commissie van Advies voor Sirjon. Voorgesteld is om, naast deze landelijke commissie ook plaatselijke commissies in het leven te roepen om de directe band met de instellingen te behartigen. Geconstateerd wordt dat de sterke bestuurlijke inbreng van destijds is verloren. Wel blijft er inbreng op het terrein van de identiteit. Enkele afgevaardigden vragen zich af of de afstand van een landelijke commissie met de plaatselijke instellingen niet erg groot wordt. De plaatselijke contacten, ook via de cliëntenraden, zullen dit hiaat moeten vullen. Vanuit de drie Rijssense gemeenten was financiële steun aangeboden om extra algemene ruimte te verwezenlijken. Hiervan is uiteindelijk geen gebruik gemaakt; de bedoelde ruimte is wel in het bouwplan opgenomen.

Volgens rooster is de eerste scriba, K.H. de Heer, periodiek aftredend. Hij wordt herkozen en aanvaardt zijn benoeming. Als afgevaardigden naar de Particuliere

Synode Oost op 26 mei worden verkozen de predikanten K. Boeder, C.A. van Dieren, A. Schreuder en D. de Wit. Als ouderling worden afgevaardigd: J. van Garderen, K.H. de Heer, F. van Toor en E.J. Voortman. Secundi zijn: Z. Klaasse, J.W. Rietman, H. Folmer en J. van 't Hul.

Er zal vanuit het moderamen een rooster worden opgesteld voor de komende kerkvisitaties. Naast de vier predikanten zullen ook de ouderlingen uit het moderamen deelnemen aan de visitatiebezoeken.

Tijdens de rondvraag wordt aandacht gevraagd voor br. M. de Olde uit Enschede die ernstig ziek is. Op een vraag of een evangelist afgevaardigd kan worden naar meerdere vergaderingen antwoordt ds. A. Schreuder, de voorzitter van het deputaatschap Evangelisatie, dat dit niet gebruikelijk is. De vergadering wijst de gemeente van Enter aan om de classis bijeen te roepen op vrijdag 23 september om 19.00 uur in de Noorderkerk te Rijssen. Op verzoek van de preses eindigt ouderling Joh. Arends van de roepende kerk Enschede.

F. van Toor, scriba

BERICHTEN

■ **REGIOAVOND BOND VROUWENVERENIGINGEN**

De Bond van Vrouwenverenigingen van de Gereformeerde Gemeenten hoopt een regioavond te beleggen op **dinsdag 29 maart** in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Benthuisen.

Spreker is ds. G.W.S. Mulder. Hij hoopt te spreken over "Schuld en vergeving". De leiding berust bij ds. A. Verschuure. Aanvang **19.30** uur. Belangstellenden zijn ook van harte welkom.

■ **50 JAAR VROUWENVERENIGING TE RILLAND-BATH**

1 november 1960 was de oprichtingsvergadering van onze vrouwenvereniging "Draagt elkanders lasten". Dit jubileum hebben we in 2010 als vereniging herdacht.

We willen aan dit feit nog wat bredere aandacht geven door op **donderdag 31 maart** een avond te organiseren met als spreker dr. R. Bisschop over "het vrouwenstandpunt". (dhr. Bisschop was SGP

kandidaat voor de Tweede Kamerverkiezingen jl.). Ook zal een korte terugblik van deze 50 jaar niet ontbreken. We beginnen om 19.30 uur. We hopen vooral veel oud-leden te ontmoeten.

Locatie: kerkgebouw van de Geref. Gemeente van Rilland-Bath, Swaanhilstraat 11.

Bestuur vrouwenvereniging
"Draagt elkanders lasten"

■ **ROMMELMARKT TE GOUDA**

Zaterdag 2 april organiseert de Zendingcommissie van Gouda haar jaarlijkse rommelmarkt, opnieuw in en rond het gebouw van het Driestar College aan het Ronsseplein in Gouda. De markt is geopend van 9.00 tot 15.00 uur. De opbrengst is bestemd voor het zendingswerk in Ecuador. Er is een enorm aanbod van leuke, nieuwe en tweedehands spullen tot heel veel levensmiddelen en etenswaren. Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.zendingmarkt-gouda.nl

■ FIETSTOCHT DOOR DE BOLLENSTREEK

Zaterdag 9 april wordt door de +16 en +21 verenigingen van de Geref. Gemeente te Lisse de jaarlijkse fiets- en autotocht door de Bollenstreek georganiseerd. De opbrengst hiervan is bestemd voor een project van Bijzondere Noden, waarbij het doel is ouders in de VS en Canada te ondersteunen in schoolgeld en vervoerskosten van hun kinderen naar reformato-
rische basis- en middelbare scholen. De tochten (20, 40 km met de fiets of 60 km met de auto) voeren langs de prachtige bollenvelden. Onderweg kunt u een warme lunch en drinken kopen.

Op de lunchplaats (Vennestraat 30) is er nog meer te doen, ook voor de kinderen.

Inschrijven: 9.00-11.30 uur. Verenigingsgebouw Gereformeerde Gemeente, Crocussenstraat 2a). Fiets huren kan, deze dient **voor 26 maart** te worden gereserveerd. Inschrijfkosten: volwassenen € 5,00 p.p., kinderen tot 12 jaar: € 2,50 p.p., gezin: € 12,50 en auto € 6,50. Voor inlichtingen en reserveringen: 06 13625398 of fietstochtollenstreek@hotmail.com.

De Fietscommissie

■ MUZIEK- EN ZANGAVONDEN

Gouda
Passie- en Pasenavond op **vrijdag 8 april**, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Gouda, Nieuwe Gouwe Oostzijde 2-b. M.m.v. de gemengde koren Deo Favente uit Bodegraven, Sursum Corda uit Gouda, De Lofstem uit Lisse en het jeugdkoor Benjamin uit Ridderkerk-Slikkerveer. Begeleiding door Jonard Roukens en Dirk Jan Versluis. Opening en sluiting door ouderling C. Dubbeld. Collecte t.b.v. Evangelisatie Gereformeerde Gemeenten.

Yerseke

Zangavond (met veel samenzang) op **zaterdag 26 maart**, aanvang: 19.00 uur, in de Herv. Kerk te Yerseke m.m.v. het gelegenheidskoren uit Krabbendijke en enkele instrumentalist. Evangelist A. van Setten heeft de leiding en verzorgt een meditatie. Collecte t.b.v. de evangelisatiepost te Merksem.

Zwolle

Muziek- en samenzangavond op **vrijdag 1 april**, aanvang: 19.45 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente van Zwolle. M.m.v. muziekgroep en kinderen van die plaatselijke gemeente. Opening door ds. C. Vogelaar. Collecte t.b.v. actie JBGG "Wordt vervolgd".

Stichting hulpverlening
uitgaande van de
Gereformeerde Gemeenten

Hulpaanbod

De Vluchtheuvel gaat uit van de Gereformeerde Gemeenten en biedt professionele hulp bij psychosociale problemen, zoals huwelijksproblemen, psychische problemen, eenzaamheid, rouwverwerking, identiteitsvragen en opvoedingsvragen. De hulp wordt geboden door maatschappelijk werkers en psychologen. De Vluchtheuvel werkt landelijk. Er zijn kantoren en/of gesprekslocaties te Goes, Dordrecht, Oud Beijerland, Woerden, Amersfoort, Zwolle, Lelystad en Rijssen.

Hulpvragen?

Twijfelt u of uw hulpvraag past bij De Vluchtheuvel? Of hebt u, ook als ambtsdrager, behoefte aan overleg over een bepaalde situatie? Dan kunt u voor alle hulpvragen (jongeren en volwassenen) op werkdagen **tussen 10.00 uur en 12.00 uur** bellen naar het spreekuur voor aanmelding en advies: 0348-48 99 99. Of via www.stichtingdevluchtheuvel.nl.

Meer weten?

Voor algemene informatie zijn we iedere werkdag bereikbaar van 08.30 uur tot 17.00 uur op nummer 0113-213098. Of kijk op de website. Daar vindt u ook informatie over huwelijksvoorbereiding, schoolmaatschappelijk werk en andere vormen van hulp en/of preventie. U kunt zich daar ook digitaal aanmelden voor hulp: www.stichtingdevluchtheuvel.nl

■ ALGEMENE LEDENVERGADERING VGS

De jaarlijkse algemene ledenvergadering van de Vereniging voor Gereformerd Schoolonderwijs (VGS) zal gehouden worden op **zaterdag 9 april** in het Hervormd Centrum, Talmastraat 9 te Hardinxveld-Giessendam. Aanvang: 9.30 uur, ontvangst met koffie vanaf 9.00 uur. Sluiting ongeveer 12.30 uur. Spreker: SGP-Tweede Kamerlid prof. dr. E. Dijkgraaf over het thema: "Artikel 23 en kwaliteit". Bezzinnend slotwoord door het bestuurslid ds. J. Schipper. Ook belangstellende onderwijsgeven-
den en anderen die bij het onderwijs zijn betrokken, zijn hartelijk welkom!

Het bestuur,
ds. P. Mulder, voorzitter
mr. J. Verhoeven, secretaris

■ WELKOM OP DE CGO!

Heeft u belangstelling voor de Cursus Godsdienstonderwijs?

Op de volgende locaties kunt u kennis-
maken met de A- en B-cursus:

- Gouda: donderdag 31 maart, in het Driestar College, gebouw B, Ronsseplein 1;
- Amersfoort: zaterdag 9 april, in het Van Lodenstein College, Utrechtseweg 228;
- Kampen: zaterdag 9 april, in De Beukelaar, Ger. Gem. Kampen, 2^e Ebbingestraat 3;
- Dordrecht: zaterdag 16 april, in het Wartburg College, locatie Marnix, Prof. Waterinklaan 41;
- Goes: zaterdag 14 mei, in het Calvin College, Klein Frankrijk 19;
- Rijssen: dinsdag 31 mei, in de Tabernakelkerk Rijssen-West, Veeneslagen 107.

Op de zaterdagochtenden beginnen we om 8.30 uur. In Gouda begint de les-
avond om 19.15 uur, in Rijssen om 19.30 uur. Op alle locaties staat een kopje koffie klaar en krijgt u een map met informatie.

C-cursus

In Gouda starten we in september met een verdiepingcursus voor cursisten die de A- en B-cursus hebben afgerond. De vakken die gegeven worden, zijn Bijbelkunde, Dogmatiek en Ethiek.

Nadere informatie en opgave via de web-
site: www.cgo.nu

Voorlichting: dhr. J. van Roest, tel. 010-4717223. e-mail: voorlichting@cgo.nu
Overige informatie: dhr. J.H. Mauritz, directeur, tel. 0348-401978. e-mail: jh.mauritz@cgo.nu

■ JAARVERGADERING VERENIGING SAMEN ALLEEN

De vereniging Samen Alleen (voor wedu-
wen en weduwnaren tot 60 jaar) houdt haar jaarvergadering op **zaterdag 9 april**. Ontvangst vanaf 10.00 uur. Aan-
vang: 10.30 uur.

Spreker: ds. L. Terlouw over het onder-
werp: "Eenzaamheid in Bijbels licht". Plaats: Chr. Ger. Kerk, Bikkerweg 7, Buns-
schoten.

Een ieder die tot deze doelgroep be-
hoort is hartelijk welkom. Graag lunch-
pakket meenemen, voor drinken wordt
gezorgd. Voor info: www.samenalleen.nl,
tel. 0577-492188.

Gegevens van de vereniging zijn opge-
nomen in het Kerkelijk Jaarboek 2010
(pag. 573).

■ OPVOEDINGSAVONDEN JBGG

Dit voorjaar organiseert de Jeugdbond
op vier plaatsen in het land een opvoe-

dingsavond met als thema 'Wijs op het web'.

Voor jongeren zijn sociale media - zoals Hyves, Facebook, MSN, Twitter - niet meer weg te denken. Voor een groter of kleiner deel verlopen hun contacten via deze media. Met bekende en soms ook onbekende mensen. Meer dan in gewone contacten is alertheid nodig. Wie ben je zelf op het web en wie is de ander? Kinderen en jongeren moeten leren hun verantwoordelijkheid te nemen.

Het thema zal door een deskundige worden ingeleid. Er wordt informatie gegeven over nieuwe ontwikkelingen en ouders krijgen adviezen voor de opvoedingssituatie. Na de pauze is er gelegenheid tot groepsbespreking. De avond wordt

afgerond met een forumbespreking. Er is een boekentafel met informatie aanwezig.

De avonden worden gehouden in de volgende plaatsen:

Datum	Plaats	Spreker
7 april	Dordrecht	dhr. W. Budge
7 april	Woerden	dhr. B.J. Peters
12 april	Rijssen	dhr. F.A. van Hartingsveldt
19 april	Goes	dhr. N.J. Teerds

Voor meer info: www.jbagg.nl/opvoeders. Opgave vooraf is noodzakelijk, bij voorkeur via het formulier op de website.

Of anders per e-mail: ag.bos@jbag.nl of telefonisch: (0348) 489948.

10.00 uur ds. Neele en 19.00 uur stud. Huijser; Marknesse 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. Van Belzen; Meeuwen 18.00 uur ds. Melis; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur leesdienst; Melissant 10.00 en 18.00 uur ds. Bakker; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. De Heer en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Moerkapelle 9.30 (doventolk) en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. Van Rijswijk; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Nieuwe Tonge 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Nieuwer ter Aa 15.30 uur ds. Labee; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur stud. Baaijens; Nisse 14.30 uur ds. L. Blok; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Oosterland 14.30 uur ds. Meeuse; Oostkapelle 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. Tuinier; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. Verweij; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Pater; Oude Tonge 18.00 uur ds. Terlouw; Oudemirdum 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. Hogchem; Poortugaal 14.30 uur ds. Brugge; Poortvliet 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. Maljaars; Puttershoek 15.00 uur ds. Pater; Rhenen 10.00 en 17.30 uur ds. Van Boven; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. De Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. Joesse en 14.30 uur ds. Van der Net; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 14.00 uur ds. Van Krimpen; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. P. Mulder; Rotterdam-Centrum 14.30 uur ds. De Leeuw; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. Terlouw; Rotterdam-Zuidwijk 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Scherpenisse 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. Verschuure; Scheveningen 15.30 uur ds. W. Harinck; Sint Annaland 9.30 en 14.00 uur ds. C. Harinck; Slidrecht (Middeldiepstraat 31) 12.00 en 19.00 uur ds. Joesse; Soest 9.30 uur ds. Kleppe; Spijkenisse 18.30 uur ds. P. Mulder; Sprang-Capelle 16.00 uur ds. Driessen; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur leesdienst; Tholen 10.00 uur ds. B. van der Heiden; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. Labee; Uddel 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Urk 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Utrecht 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Veen 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Veenendaal 16.00 uur stud. Baaijens; Vlaardingen 19.00 uur ds. Silfhout; Vlissingen 9.30 uur leesdienst en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waarde 18.00 uur ds. Tuinier; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 27 MAART 2011

Aagtekerke 9.30 en 14.30 uur leesdienst en 19.00 uur ds. Golverdingen; Aalborg 15.30 uur ds. Van Gelder; Aalst 9.00 (H.A.) en 14.30 uur ds. Melis; Alblasserdam 9.30 uur leesdienst en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 10.00 en 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Andijk 10.00 en 16.00 uur ds. Boogaard; Apeldoorn 15.00 uur ds. Van Manen; Barendrecht 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. Mouw; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. Bredeweg; Beekbergen 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Berkenwoude 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. Clements; Bodegraven 10.00 uur ds. IJsselstein en 16.30 uur ds. Kattenberg; Boskoop 9.30 en 16.00 uur stud. Visser; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Breda 10.00 uur ds. Driessen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken en 19.00 uur stud. Visser; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Delft 16.30 uur ds. Paul; Den Helder 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. De Waard; Deventer 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. Boeder; Dirksland 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Doetinchem 15.00 uur ds. Schreuder; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. Brugge; Ede (Nieuwe Kerk, Verl. Maanderweg 33) 19.00 uur ds. Van Gelder; Eindhoven 16.00 uur ds. IJ-

selstein; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Van Manen; Emmeloord 18.00 uur ds. Kleppe; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur ds. Heijkamp; Enter 9.30 uur ds. J. Karels en 15.00 uur ds. De Wit; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur leesdienst; Goes 9.00 en 15.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Gouda 9.30 en 16.30 uur leesdienst; 's-Gravenhage 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Hakvoort en 14.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30 uur leesdienst en 15.30 uur ds. Van Rijswijk; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Herkingen 14.30 uur ds. Bakker; Hilversum 16.00 uur ds. F. Mulder; Hoofddorp 19.00 uur ds. De Waard; Hoogeveen 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. Vogelaar; Houten 11.00 en 17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. Schot; Kapelle-Biezelinge (in Sionkerk te Goes) 11.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Baan; Katwijk aan Zee 16.00 uur ds. Neele; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Kortgene 14.00 uur ds. De Heer; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. Schipper; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. Hoogerland en 14.00 uur leesdienst; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. Karens; Leiderdorp 10.00 uur ds. Paul en 19.00 uur ds. Kattenberg; Lelystad 9.30 uur ds. Kattenberg; Lisse

10.00 en 18.30 uur leesdienst; Werken-
dam 10.00 en 18.00 uur leesdienst; West-
kapelle 18.30 uur ds. Moens; Wierden
18.30 uur ds. J. Karels; Woerden 10.00 uur
ds. Van Gelder; Wolphaartsdijk 14.00 uur
ds. Hakvoort; Yerseke 9.30 en 18.00 uur
ds. Van Krimpen en 14.00 uur leesdienst;
Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Eckveld;
Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S.
Mulder; Zwolle 9.30 uur leesdienst en
19.00 uur ds. Vogelaar.

■ DINSDAG 29 MAART 2011

Aalst 19.30 uur ds. Beens; Bodegraven
19.30 uur ds. Baan; Meeuwen 19.30 uur
ds. Hoogerland; Melissant 19.30 uur ds.
Hakvoort; Poortugaal 19.30 uur ds. Ka-
rens; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds.
Van Belzen; Stolwijk 19.30 uur ds. Van
Dieren.

■ WOENSDAG 30 MAART 2011

Berkenwoude 19.30 uur ds. Schot; Ca-
pelle a/d IJssel-West 19.30 uur ds. De Wit;
Groningen 20.00 uur ds. Hogchem; Hen-

drik-Ildo-Ambacht 14.00 uur (huw.bev.)
ds. Joesse; Hilversum 19.45 uur ds. Baan;
Hoofddorp 19.45 uur ds. Vermeij; Hoog-
evene 19.30 uur ds. Van Boven; Hoogvliet
19.45 uur ds. Van der Net; Leerdam 19.30
uur ds. Van Manen; Mijdrecht 19.30 uur
ds. Van Rijswijk; Nieuwer ter Aa 19.45
uur ds. Verweij; Ooltgensplaat 19.30 uur
ds. Van Krimpen; Oude Tonge 19.30 uur
ds. Mondria; Poortvliet 19.30 uur ds. P.
Mulder; Rhenen 19.30 uur ds. Bredeweg;
Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds.
Hakvoort; Soest 19.30 uur ds. Schipper;
Veenendaal 19.30 uur ds. Van Eckveld;
Vlaardingingen 19.30 uur ds. B. van der
Heiden; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. De
Heer; Zaandam 19.30 uur ds. Visscher.

■ DONDERDAG 31 MAART 2011

Aagtekerke 19.30 uur ds. Karens; Bors-
sele 19.30 uur ds. Tuinier; Brakel 19.30
uur ds. F. Mulder; Dinteloord 19.30 uur
ds. Van Eckveld; Hardinxveld-Giessen-
dam 19.30 uur ds. W.J. Karels; Leiderdorp
19.30 uur ds. Brugge; Naaldwijk 19.45 uur

ds. L. Blok; Oosterland 19.30 uur ds. Baan;
Oostvoorne 19.30 uur ds. Mondria; Oud-
dorp 19.30 uur ds. Pater; Zwolle 19.30 uur
ds. Vogelaar.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar ('t Wuiver 2-a) 10.00 en 16.30
uur ev. G. Baan; Amsterdam (Looiers-
gracht 70) 10.30 en 17.00 uur ev. J. Krijgs-
man; Emmen (Prinsesselaan 6-l) 9.30 en
15.30 uur ev. C. van Drunen; Leeuwarden
(Achter de Hoven 2-c) 9.30 en 16.00 uur
ev. S. de Visser; Merkssem (Oude Barelle
64) 10.00 en 17.00 uur ev. A. van Setten;
Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en
18.30 uur ev. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde
toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

Te koop in Alblasserdam.

Mooi afgewerkt 3 kamer appar-
tament vlakbij centrum en kerk.
Voor info: 06-23255557

Op zoek naar een leuke baan als binnendienst medewerker bij een makelaarskantoor?

Bel voor meer informatie naar
Van den Berg & Opschoor
Makelaardij te Capelle a/d IJssel
op tel. 010 - 441 25 41 of mail
je sollicitatiebrief met CV naar
laurens@bergopschoor.nl.
Contactpersoon:
Laurens van den Berg.

GOUDA, 3 meiden, a.s.

PABO-studenten, zoeken samen
kamer/huisje. Liefst 3 slaapkamers.
Per 1 sept. 0113-582110

Te Huur.

Vakantiewoning met garage,
Landelijk gelegen, mooie
fietsroutes. Kamer met
open keuken, nabij kerk
Ger. Gem. Terwolde de Vecht.
Nog vrij voor week 28 en
na week 32. Inl:0571-291486

Dorst
BEGRAFENISVERZORGING

Molenpad 4
4696 BP Stavenisse
Telefoon: 0166 - 69 74 38
Mobiel : 06 -10 64 28 07
www.dorstbegrafeniszorg.nl

Wij verzorgen alléén begrafenissen

*Begrafenisonderneming
De Klooe*

Delkant 8 | 5311 CJ Gameren
Tel. 0418 - 56 21 74
www.begrafenisondernemingdeklooe.nl

Zoek je een perfect onderhouden
4-kamer **HOEKWONING** in Gouda?
Met heerlijke tuin op het zuiden...
OPEN DAG 26 Maart 11-15 u
Google naar Lazaruskade 39!
(vraagprijs € 184.500 k.k.!!)

Te Huur in Gouda
voor 1 of 2 studentes PABO
of werkend meisje
mooie kamer
010-4424848

Te huur vakantie woning
op boerderij in **Walcheren**
6 tot 8 pers. 300m v.h.strand de
noordduinen. v/f 22-04.
tel:0118581688 b.g.g. 0630837331

Te huur in **ELSPEET**:
eenvoudig, schoon st.vak.huisje,
voor ± 4 à 5 pers. Dicht bij bos
en hei. Grote speelwei met tramp.
enz., verder wasm., magn., kind.
led.,box,kind.st. Nog vrij voor wk
20, week 21 t/m 27 en na wk 31.
tel. 0577 491894 of 06 4192 0747

www.campingdebeukenhof.com
tel 0528-331246

Heeft nog te Huur

Stacaravans in week
27,29,30,32,33,34
Chalets 4.p in week
27,31,32,33,34
Kampeeders ook Welkom

Sebanja
zingt
voor de
Theologische School

Datum: zaterdagavond 26 maart 2011
Waar: Moriakerk in Capelle aan den IJssel- West, Doormanstraat 12
Tijd: 19:30

Meditatie: Ds. Moerkerken
Organist: Wim de Borst en Arie Pronk
Met muzikale medewerking van: het Sebanjamuziek-groepje o.l.v. Marc Zuiddam
Orgelimprovisatie: Bas Boer

Toegang is gratis (collecte komt ten goede aan de Theologische School)

Vakantie op de Veluwe?
www.rusteenweinig.nl

55+ers opgelet
Nu bij vak. oord Holsappel in Zuna
25% korting in de maanden
april en mei buiten de schoolvak.
tel 0548-512790 of kijk op www.vakantieoordholsappel.nl

NIEUW CD met Samenhang vanuit de Gereformeerde Gemeente te Barendrecht

‘Zingt, zingt den Hoogsten vreugdep salmen’

Organist:
Pieter Heykoop
Bovenstemgroep:
Oud-Beijerland

De ophbrengst van deze CD is voor de schuldaflossing van het kerkgebouw.

€ 14,50
(excl. verzendkosten)

Te bestellen bij mw. P.J. Roukens via actiecommissie@gergebarendrecht.nl of telefonisch 0180-622 447.

Genieten van rust in Elspeet?
www.taberna-elspeet.nl

Te huur te **Wijk en Aalburg** een royale vrijstaande woning in rustige landschap.buurt. Beneden zonnige woonkamer, woonkeuken, badkamer met ligbad en slaapkamer.(ook geschikt als praktijkruimte.) inpandige garage. Boven 4 slaapkamers. Combi-ketel voorzien van dubbelglas. Zeer goed onderhouden. Wijk ligt in het centrum van reform. kerken. inl. 0416-693335

Vakantie op de Veluwe, buiten Stroe. 4-persoons, rust, ruimte en ontspanning
Bel 06-21420647 of mail;
molshoop@solcon.nl

Ommen te huur vakantiewoning 6 pers. in bosrijke omgeving
www.boomblauwtje.nl

TE KOOP:
Zeer goed gerenoveerde en onderhouden jaren '30 woning aan de Veerweg 37 in Wolphaartsdijk. Fantastisch uitzicht over de landerijen. Heeft maar liefst 9 slaapkamers.

Uiterst geschikt voor kantoor aan huis.

Vraagprijs: € 499.000,- K.K.

Voor meer informatie en foto's:
www.wissevastgoed.nl
of bel +31-118-580055

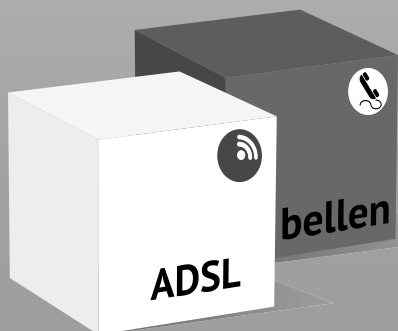
Te huur woonruimte buitengebeid **Barneveld.** Tel. 0342-491615

Ameland - Terschelling - Bakkeveen (frl) - Hardenberg (o) chalets /stacars v.a. € 25 p.d
Tel. 0512-516096
zie www.vdsluisvakanties.nl

kliksafe

Seniorenpakket

Internet en het gebruik van de computer nieuw voor u?
Kliksafe introduceert het seniorenpakket.

vanaf
€ 36,95
per maand

Stap nu over op
ADSL + bellen en ontvang
GRATIS het boek 'Internet en
e-mail voor senioren'!

Direct bestellen?

Ga naar www.kliksafe.nl of bel (0341) 274 999.

Logisch.

Verbouwingsopruiming & feestelijke heropening

boekhandel De Ramshoorn te Goes

Verbouwingsopruiming

Boekhandel De Ramshoorn te Goes gaat het interieur van de winkel verbouwen en vernieuwen. Daarom hebben we ruimte nodig en kunt u **t/m DV zaterdag 2 april** profiteren van de **grote verbouwingsopruiming!**

t/m 2 april
veel koopjes
verkleurde &
licht beschadigde
boeken

gesloten
van maandag 4 t/m
donderdag 7 april

bestellingen
kunt u via de telefoon
of de mail aan ons
doorgeven

Feestelijke heropening

DV **vrijdag 8 en zaterdag 9 april** houden we een feestelijk heropening. Hierbij nodigen we u van harte uit voor een bezoek aan onze vernieuwde winkel. Tevens kunt u profiteren van onze aantrekkelijke openingsacties!

traktatie

voor de eerste 100
klanten een kopje
koffie/thee met een
heerlijke bolus

iedere 20e klant een extra attentie!

Meer dan ene zegen
Uit het leven van
vrouw Stougie
uit Mijnsheerenland

13,95
9.95

Hulp in benauwdheden
Een Yerseke dwangarbeider in
Duitsland (1940-1945)
door H. Nieuwenhuize

24,95
14.95

Op **zaterdag 9 april** houdt dhr. Nieuwenhuize een lezing over zijn belevenissen in de oorlogsdagen. (15.00 - 15.30 uur) **Vooraf reserveren a.u.b.!**

Lange Vorststr. 21, 4461 JL Goes, tel. 0113-221909 www.ramshoorn.nl

uitgeverij en boekhandel
'de Ramshoorn'

Kinderen willen leren en lezen

**Kinderbijbels spreken
een heldere taal.**
Uw gift helpt hierbij.

HUDSON TAYLOR
Stichting Bijbelse Hulpverlening China

3473-76-029 t.n.v. Hudson Taylor/SBHC te Rhenen
Voor info: 06-200 13 173 of www.hudson-taylor.nl

圣经文字

Vakantie Oostenrijk:

Te huur: luxe Chalet en Appartementen 2-9 pers., in omg. Saalbach-Hinterglemm / Zell am See, Kerkdiensten tijdens zomervakantie.
Info: 0180-322181 / 06-51166845

SPIER (Dr.) Te huur

6 persoons stenen bungalow. 3 slk. wasmachine, CV in alle kamers, eigen terrein. Tel. 0228-593772

PSYCHOLOGENPRAKTIJK BROUWER

hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

RIDDERKERK

Verlengde Kerkweg 11

BARNEVELD

Wilhelminastraat 14

METEREN (GELDERMALSEN)

Dorpsstraat 18

Bel voor informatie of aanmelding:
0180 - 42 69 55
of kijk op www.psychbrouwer.nl

Onthaasten in Elspeet?

www.plexat-elspeet.nl

Te Koop in **WAARDENBURG**, prachtige uitgebouwde 2 onder 1 kap woning.

Maar liefst 5 fraaie afgewerkte slaapkamers, garage en uitgebouwde woonkamer.

School om de hoek van de straat, kerk op 5 minuten lopen.
Tel.04186734323 of 0622964549

WALCHEREN 4 persoons vakantiehuis aan de duinen bezet wk 27 t/m 34. Tel.0626114521

Te huur: Gezellige vakantiewoning in buitengebied van **Bennekom**. Prachtig fiets- en wandelgebied. Max.4 pers. Buiten hoogseizoen ook 2 dg.,weekend en midweek.
Info: hetvoorhuis@hotmail.com

Tel. (010) 458 31 12

Dag en nacht bereikbaar Overal te ontbieden

D.W. Schipper
010-450 66 26
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begrafenissen

met aandacht voor uw persoonlijke wensen.
In alle rust, vertrouwelijk en met bescheidenheid.

Wij verzorgen alléén begrafenissen door het gehele land en zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

• H. de Jongh • P.H. van der Leer • D.D.E. Melieste.

Begrafenisonderneming de Jongh

Hardinxveld-Giessendam T (0184) 611 154
Waardenburg T (0418) 652 039
Werkendam T (0183) 701 017

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

• DIVERSE BLOKFLUITEN

• MUZIEKSTANDAARDS

• ROEMEENSE PANFLUITEN

R. MULDER - STAPHORST
06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944

**WWW.MULDERMUZIEK
INSTRUMENTEN.NL**

Wildzoeken rond Elspeet?

www.dewildkansel-elspeet.nl

Te huur in ZEELAND

Vak.won. schoon, ruim en sfeervol!
www.boerderijvakantiezeeland.nl
Tel: 0113-302209

Anders geven

De Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten ondersteunt via de jeugdvereniging meer dan 10.000 kinderen en jongeren. Het gaat om het behoud van zielen van kinderen en jongeren en hun toerusting voor het leven in de maatschappij.

Wilt u een bijdrage leveren aan het jeugdwerk?
U kunt uw steun op de volgende manieren geven:

Schenken

Naast een eenmalige gift of schenking kunt u bij een notaris vastleggen dat u - bij uw leven - jaarlijks een bedrag wilt schenken aan het jeugdwerk. Als u voor een periode van minimaal vijf jaar kiest, is uw schenking in het geheel aftrekbaar van de belasting.

rekeningnummer 36 42 79 095

Kijk voor meer informatie op www.jbgg.nl/steun-ons
of bel naar dhr. A.J. Proos (0348) 489948.

Erfstelling

Er zijn mensen die tijdens hun leven beslissen om na hun overlijden iets na te laten voor het werk onder de jongeren. U kunt de Jeugdbond als erfgenaam (voor een deel) van de erfenis benoemen.

Legaat

In plaats van een erfstelling kunt u in uw testament een van tevoren vastgesteld bedrag schenken. Zo'n schenking wordt een legaat genoemd.

Gereformeerde Gemeenten

LETHBRIDGE, Canada.
Gaaf u op **vakantie naar Alberta?**
Verblijf dan in een van onze
gezellige cottages! Ernst en Louise
Sluimers 00-1-403-329-8181
website: www.elbas.com

Boswandelingen om Elspeet?
www.tevreluwe.nl

Begrafenisverzorging Kamsteeg

Waar u ook woont, wij zijn dag en nacht bereikbaar
Wij verzorgen alleen begravenissen

0183 - 44 94 94

Beatrixstraat 25 - 4281 LP Andel
www.begrafenisverzorgingkamsteeg.nl

Voor Werkendam: A.L. Bor, tel. 0183-512859

Een respect- en stijlvolle
uitvaart is onze zorg

**Rust en ontspanning in de
prachtige Eifel!** Ruime apparte-
menten te huur. Inl.: 0049 6594
258990 en www.huizesolagratia.nl

Van Manen timmerbedrijf

kerkbanken
bankstofferings
kansels
doopvonts
lessenaars
collectezakken

Timmerbedrijf Van Manen B.V.
Puurveenseweg 47 | Kootwijkerbroek
t (0342) 44 29 60
www.timmerbedrijfvanmanen.nl

Cottages te huur in Canada, British Columbia.

Ten volle gemeubileerd apartement in Chilliwack. In de country, met zwemgelegenheid.
Ten volle gemeubileerde cottage in Parksville, Vancouver Eiland. Overdekt zwembad, dichtbij bos en zee. Voor informatie: email: jneels@uniserve.com

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Hyacinthenstraat 1, 2161 XN Lisse,
tel. 0252-413800, fax 0252-420471
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:
Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk
donderdag** vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk
maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 0,95 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:
Mr. Clarence Bleeker, 1233 Leffingwell Av,
N.E., Grand Rapids, Michigan, U.S.A. 49505.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

2 DAGEN *Grote* **BALANS**
OPRUIMING
BIJ GEBR. KOSTER

Voor het hele gezin!

D.V. vrijdag **25** maart
en zaterdag **26** maart

Veel titels voor eenheids-prijzen!

Gloednieuwe boeken tegen weggeef-prijzen!

Wegens grote voorraad
vindt deze opruiming
ook plaats vanuit onze
voorraadkelder! *

* Er is een lift aanwezig
voor degenen die slecht
ter been zijn.

Grote
collectie
voordeel
CD's!

Niet voor handelaren
Geen verzending

OPENINGSTIJDEN:
vrijdag 09.00-21.00 uur
zaterdag 09.00-17.00 uur

- NIEUWE RESTANTEN
- TWEDEHANDS BOEKEN
- BESCHADIGDE BOEKEN
- VERGEELDE BOEKEN
- VEROUDERDE BOEKEN
- AANBIEDINGEN
IN CD'S

Veel
2e-hands
boeken voor
1 Euro!

VANAF
0.50

Uitgeverij Boekhandel

Gebr. Koster

Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld
tel. 0342 - 41 69 86

www.gebrkoster.nl

VEEL EENMALIGE AANBIEDINGEN

K0102

HARKES *Persoonlijke zorg voor uw begrafenis*
Begravenissen

Telefoon (0172) 21 21 22
Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

*Wij verzorgen alleen begrafenis
Dag en nacht bereikbaar – overal te ontbieden*

**begravenisverzorging
Den Hollander**

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, Den Haag en omstreken.
Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.
Geen crematies.

 T. den Hollander
P.N. den Hollander
Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 460509
www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

**Alberta / Canada
Vakantiewoning - 2 tot 8 pers.**
noblefordvacations@yahoo.com
Tel. 001-403-381-4971.

**Reformatische
Psychologenpraktijk
Nederland**

Identiteitsbewust, Persoonlijk, Vertrouwelijk, Doelgericht

Wij bieden identiteit bewuste **hulp** aan **kinderen, jongeren** en **volwassenen** met o.a.:

- Relatieproblemen
- Opvoedingsvragen
- Gedragsproblemen
- Gezinsproblemen
- Persoonlijke problematiek (zoals Depressie, Angst, Identiteitsvragen)
- Arbeidsproblemen
- Autistisch Spectrum Stoornis

Tevens bieden wij hulp bij PGB aanvragen en verlenen.

**Voor meer informatie of aanmelding:
010 - 483 64 08**

Vestigingslocatie: Alblisserdam
info@rpnederland.nl www.rpnederland.nl

Mefiboseth gehandicaptenzorg

**Kleine projecten:
operaties/ziekenhuisopnamen**

*Ping Xian is zijn naam.
Een jongetje van 2 jaar.
Geboren met een hartprobleem.
Woont in het weeshuis.
Moet geopereerd worden.
Geen ouders. Geen familie.*

*Ze heet Jia Lei.
Een meisje van anderhalf.
Ze is gehandicapt.
Naar het weeshuis gebracht.
Moet naar het ziekenhuis.
Operatie aan klompvoetjes.*

Twee gehandicapte Chinese kinderen. Er zijn er veel meer. De lijst van namen is lang. Vanwege financieel tekort een hartverscheurende keuze maken? Wie wel? Welk kind niet? Een operatie kost 950 euro. Bonisa draagt bij in de operatiekosten.

**Met uw steun kunnen Ping Xian en Jia Lei geholpen worden.
U helpt met de donatie die u vandaag nog kunt doen.**

Geeft u alstublieft zoveel u kunt missen. Uw bijdrage kan levens van kinderen redden en verbeteren.

Postbank **31.555.32** o.v.v. Mefiboseth operaties
Grachtweg 20, 2161 HN Lisse
0252 - 41 82 69 www.bonisa.nl

Bonisa
ZENDING

Voor een zorgzame begeleiding

Begravenisonderneming

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel
Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

PSYCHOSOCIALE ZORG
VERPLEGING
PERSOONLIJKE VERZORGING
PALLIATIEVE ZORG
MANTELZORGONDERSTEUNING
HULP BIJ HET HUISHOUDEN

Zorglijn: (010) 264 07 77
www.agathos-thuiszorg.nl

Agathos THUISZORG ZORG DIE BIJ U PAST.

**Orgelcentrum Andante is dealer van
JOHANNUS - MONARKE - CONTENT - EMINENT**

 **ORGELCENTRUM
NDANTE**

In onze beide winkels is een ruim assortiment aan bladmuziek in zowel notenschrift als klavarscribo te vinden.

A. van Ostadelaan 35, VEENENDAAL | **Oranjestraat 6, RIJSSEN**
Tel: 0318 - 505063, Fax: 0318 - 505851 | Tel: 0548-515866, info@andanteorgels.nl

u vindt ons ook op www.andanteorgels.nl

DE SPECIALIST IN HUISKAMER- EN KERKORGELS

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horsssen bv

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:
Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken voor jong en oud, Voordeelboeken, Tweedehands, CD's en bladmuziek.